

LADO

GODIŠNJAK

2014.

GODIŠNJI KONCERTI

U počast Zvonimiru Ljevakoviću

PRIZNANJA

Ponovno osvojena
Nagrada Ivan Lukačić

ZADNJI NASTUP

Aleksandra Ptičar
oprostila se od Lada

TURNEJE

JAPAN Daleko
od kuće, a kao doma

HONG KONG Uspješno
predstavljanje u azijskoj metropoli

NAGRADE · PROMOCIJE · VOKALISTI · RADIONICE · KOREOGRAFIJE · VJENČANJA

S koljena
na koljeno

Tradicija.

www.crosig.hr | croatiafon 0800 80 10

CROATIA OSIGURANJE

utemeljeno 1884.

Ponosni na prošlost, zagledani u budućnost

piše KREŠIMIR DABO

U slavljeničkoj, iznimno uspješnoj 2014. godini, LADO je održao niz vrlo zapaženih koncerata. Na pozornicama u Hrvatskoj nastupio je 76 puta, u inozemstvu 27 puta, a ta rekordna 103 koncerta bila su samo dio raznovrsnih projekata koje je Ansambl predstavio u protekloj sezoni...

Kad jedna šarmantna dama slavi 65. rođendan, moglo bi se reći da su to njezine najzrelije, zlatne godine. U životu jedinog nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla u državi ta je brojka uistinu velika i značajna obljetnica, a minule godine pak svjedoče o nemjerljivo vrijednom umjetničkom djelovanju i dubokom tragu koji je LADO u više od pola stoljeća ostavio u cjelokupnoj kulturi hrvatskog naroda.

Obilježavanje tako značajne obljetnice obvezuje na potrebu osvrtnja na prijedeni put i samokritički odnos spram dosadašnjih postignuća i istraživačkih projekata na kojima se temelje. Ansambl LADO osvojio je mnoge nagrade i priznanja, ostvario mnogo uspješnih turneja, nastupa i projekata, a Ladovi plesači-pjevači i glazbenici nagrađeni su ovacijama oduševljene publike neovisno o tome gdje su nastupali, što je, iskreno vjerujem, najveće zadovoljstvo i prizna-

nje umjetnicima za sve ono čime oplemenjuju ljudske živote i potiču radost življenja.

U godinama koje su pred nama čekaju nas novi poslovni i umjetnički izazovi koji su, uz ostalo, potaknuti i uvjetovani novim tehnologijama, promijenjenim ukusima, očekivanjima i potrebama publike, ali i tržišnim okolnostima. Uz temeljnu obvezu čuvanja tradicijske umjetnosti, koja je neizostavni dio hrvatskog nacionalnog identiteta, LADO se nalazi na prekretnici i nastoji novim pristupima osvojiti srca dolazećih naraštaja, zadržati ljubav naše vjerne publike, a svoju prepoznatljivost i projekte po kojima je priznat i cijenjen, posredovati na suvremeni način, blizak senzibilitetu suvremenog slušatelja i gledatelja.

U našem tradicionalnom godišnjaku, koji upravo držite u rukama, ove godine – radi što bolje komunikacije – oblikovanom u osvježenom vizualnom ruhu, naići ćete na pregled najznačajnijih događaja koji su obilježili Ladovu 2014. godinu. Nadam se da će to ujedno biti i podsjećanje na sve one lijepe trenutke koji su nam proteklih 12 mjeseci uljepšavali i osobni i profesionalni život, puneći nas energijom potrebnom za sve ono što smo zacrtali u ambicioznim planovima za 2015. godinu. ~

K. Dabo

SADRŽAJ

UVODNIK

Ponosni na prošlost, zagledani u budućnost 3

KALENDARSKA ŠETNJA 2014.

Godina za pamćenje 4

TURNJEJE

Daleko od kuće, a kao doma 5

TURNJEJE

Prvo gostovanje u azijskoj metropoli 9

NOVI CD I KORIZMENI

Koncerti Korizmenom pasijom kroz hrvatske krajeve 11

LJETNA TURNJEJA

Pjesmom i plesom od Istre do Dubrovnika 12

GODIŠNJI KONCERTI

U počast osnivaču Zvonimiru Ljevakoviću 13

RAZGOVOR NA ODLASKU

Aleksandra Ptičar: život posvećen pjesmi i plesu 18

RASTANAK

Nedostajat ćeš nam, draga Zaga 20

SAMOSTALNI NASTUPI

Vokalisti Lada 21

BLAGDANSKI KONCERTI

Četvrt stoljeća naših Božića 22

15 GODINA BLISKOSTI

Trsat i LADO vole se javno 24

PRIZNANJA

Drugi put osvojena Nagrada Ivan Lukačić 26

POČAST DOAJENU

Zahvala Boži Potočniku i predstavljanje donacije 29

NAGRADE

Novi Porini u vitrinama Lada 31

GLAZBENI FILM

Kako smo snimali „Narodil se mladi Kralj” 32

RADIONICA ZA NASTAVNIKE

Najmlađi u dodiru s baštinom 34

VESELI LADO

Kad ljubav pobijedi i Bijele i Crvene 36

NOVE KOREOGRAFIJE

Otkrivena tajna narodnog blaga Bilogore 38

OBLJETNIČKA ZAHVALA

Dobri duh Lada za Kliničku bolnicu „Sveti Duh” 41

DAN OTVORENOG TRGA

Raspjevana i rasplesana zagrebačka kultura 42

NA TVOJOJ RUCI PRSTEN

Neka vas ljubav vodi prema sreći 44

ZAŠTO VOLIM LADO

Ivica Ivanković / Ivanka Boljkovac / Nana Šojlev 45

Ljubav se ljubavlju vraća 46

Godina za pamćenje

piše IVAN IVANČAN

Bila je to još jedna dinamična godina, obilježena rekordnim brojem nastupa i iznimno uspješnim turnejama. Nakon sedam godina i jedne od najuspješnijih turneja u Ladovoj povijesti, Ansambl je ponovno gostovao u Japanu, gdje je u 35 dana u 19 gradova održao čak 22 koncerta za japansku publiku. Iscrpljujuće, adrenalinsko i nezaboravno gostovanje, ali i dojmljivo prožimanje dviju tako različitih kultura

U prvoj polovici travnja, u sklopu 23. Pasijske baštine, održan je niz korizmenih koncerata koji su ujedno bili i promocija našeg novog CD-a „Pasijom kroz hrvatske krajeve”. Vokalisti Lada nastupili su s tri cjelovečernja koncerta u Zagrebu, Zadru i u Kaštelu na Krku, dok su Ladarice s novom pjesmom nastupile na festivalu u Pitomači. U svibnju je LADO s ekipom HTV-a i redateljicom Nanom Šojlev snimio Božićno prikazanje Tomislava Uhljaka „Narodil se mladi Kralj” u prekrasnom baroknom interi-

jeru Župne crkve Sv. Marije Snježne u Belcu, emitirano na Badnjak na Prvom programu HTV-a.

Prije odlaska na ljetnu turneju Ansambl je u srpnju održao pet cjelovečernih koncerata u Hong Kongu.

U sklopu tradicionalne ljetne turneje LADO se vratio na Dubrovačke ljetne igre. Na 13 koncerata izvedena su čak tri različita programa, a održan je i zajednički koncert s makedonskim nacionalnim ansamblom na Trgu glumaca u Zagvozdu.

Nakon ljetne stanke repertoar smo proširili koreografijom Ivice i Branka Ivankovića „Tajnovitom Bilogorom”, a potkraj rujna nastupili smo na Varaždinskim baroknim večerima, gdje smo osvojili nagradu „Ivan Lukačić”.

Boži Potočniku, jednom od naših najplodnijih glazbenih suradnika, posvetili smo cjelovečernji vokalno-instrumentalni koncert u Hrvatskom glazbenom zavodu.

Nizom rođendanskih koncerata, posvećenih utemeljitelju i dugogodišnjem umjetničkom ravnatelju Ansambla prof. Zvonimiru Ljevakoviću, obilježili smo 65. obljetnicu postojanja Lada. Obilježili smo i jedan manji jubilej: 25 godina božićnih koncerata Ansambla LADO. Božićnim smo koncertima završili 2014. godinu.

Na posljednjim plesnim i božićnim koncertima Lada, od Ansambla se oprostila naša draga kolegica, darovita umjetnica i solistica Aleksandra Ptičar. ~

IMPRESSUM

IZDAVAČ: Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO

ZA IZDAVAČA: Krešimir Dabo

UREDNIK: Željko Žutelija

POMOĆNICA UREDNIKA: Livija Zgurić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Igor Vranješ

LEKTURA: Ankica Tomić

SURADNICI: Ivan Ivančan, Nevenka Weissmann, Vedran Drobina, Aleksandra Ptičar, Jasenka Blažon Ivančan, Hrvoje Radić, Nana Šojlev, Ivica Ivanković, Petra Matutinović, Ivanka Boljkovac

FOTOGRAFIJE: Željko Kveštak, Aleksandra Ptičar, Matija Auker, Kristina Opačić Vručina, Nataša Gluić, Iva Piler, Filip Čargonja, Martina Kenji, Vedran Karuza, Dario Njavro, Silvano Ježina, Vedran Drobina, Arhiva Festivala sv. Marka, Arhiva Varaždinskih baroknih večeri, Arhiva Kliničke bolnice „Sveti Duh”, Arhiva zagrebačkog HNK

NASLOVNICA: „Posavski plesovi”, svečani godišnji koncert u zagrebačkom HNK.

Snimio: Filip Čargonja

TISAK: Offset tisak NP GTO d.o.o.

NAKLADA: 800 primjeraka

Godišnjak LADO besplatno je izdanje

Daleko od kuće, a kao doma

piše
NEVENKA
WEISSMANN
fotografije
ALEKSANDRA
PTIČAR, MATIJA
AUKER, KRISTINA
OPAČIĆ VRUČINA,
NATAŠA GLUIĆ

Gostovanje Ansambla LADO u Japanu početkom godine, uz ukazane carske počasti, još je jednom potvrdilo da projekti „kultura bez granica”, kao što je bila ova posljednja turneja, pridonose razumijevanju i zbližavanju i tako različitih kultura kao što su hrvatska i japanska, što pak produbljuje sve čvršće prijateljstvo dvaju naroda

P očetkom 2014. godine krenuli smo na dugotrajnu turneju na drugi kraj planeta gdje se, zapravo, nakon prijašnjih uspješnih gostovanja, unatoč udaljenosti, osjećamo kao doma. I to ponajviše zahvaljujući domaćinima koji su nas i ovaj put toplo ugostili i publici koja nas je nagradila velikim plje-

skom i uživala u našem programu. Sve članove Ansambla LADO osobito veseli i dodatno motivira posjet zemlji drukčije tradicije i kulture, koja u nama prepoznaje predstavnike posve drugog kulturološkog, glazbenog i plesачkog usmjerenja, ali visoko cijeni perfekcionistički pristup i

TURNEJE

- 1 Japanski organizatori pozdravljaju ladovce na odlasku
- 2 Ansambl LADO s organizatorima na odlasku
- 3 Adrijana Mamula, Nevenka Weissmann, Aleksandra Ptičar, Tamara Horvat i Jasenka Blažon Ivančan s Mirom Martinec, veleposlanicom RH u Japanu, i trećim tajnikom Veleposlanstva Sanjinom Vlastelicom
- 4 Japansku turneju Lada sponzoriralo je Croatia osiguranje, na čemu je tadašnjem predsjedniku Uprave Krešimiru Starčeviću zahvalio Ivan Ivančan

vrhunski profesionalizam u prezentaciji nacionalne baštine, iskazujući to golemim zanimanjem za naše nastupe, ali i oduševljenjem onime što smo prikazali.

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO gostovao je u Japanu – u organizaciji agencije Folklore Report – od 4. veljače do 11. ožujka 2014. godine. U tih 35 dana LADO je diljem Japana, od Tokija, Osake, Nagoje, Nagana, Kumamota, Jamagučija, Kjota do Fukušime, Sendajia i ostalih gradova, održao čak 22 cjelovečernja koncerta i 10 plesnih radionica.

Zahvaljujući potpori Ministarstva kulture, Grada Zagreba, Croatia osiguranja i inicijativi tadašnje ravnateljice Ansambla Ivane Lušić i ova japanska turneja polučila je iznimne rezultate.

UZ MNOGOBROJNU i dobno vrlo raznovrsnu publiku, nastupe su pratili predstavnici državnog vrha i uglednih kulturnih i gospodarskih i institucija. Zadnjem koncertu, održanom 9. ožujka u Tokiju, bila je nazočna Njezina Carska Visost princeza Kiko Akišino i njezina kći princeza Kako Akišino. Princeza Kiko Akišino nakon koncerta se obratila članovima Ansambla LADO i Miri Martinec, veleposlanici Republike Hrvatske, istaknuvši svoju impresioniranost ljepotom plesova, pjesama, glazbe i raskošnih narodnih nošnji Hrvatske, a osobito izvrsnošću izvedbe. Princeza Kiko Akišino, kao znak izni-

Dolazak princeze Kiko Akišino na koncert Lada bio je velika čast za Ansambl i veliko priznanje hrvatskoj kulturi

mnog poštovanja, rukovala se sa svim predstavnicima Ansambla LADO.

Valja podsjetiti da se članovi carske obitelji rijetko pojavljuju u javnosti i na javnim priredbama pa je princezin dolazak na koncert Ansambla LADO bio velika čast za Ansambl i Republiku Hrvatsku, ali i veliko priznanje hrvatskoj kulturi. U Kjotu, gradu prijatelju Grada Zagreba, na koncertu je bila nazočna Noriko Kasuja, viša predstavica Ureda za međunarodne odnose Grada Kjota.

Osim oduševljenja publike na koncertima, na ovom su gostovanju iznimno značajne bile i vrlo uspješne radionice koje su vodili plesni voditelji Ansambla LADO Verica Radić i Dubravko Radić, uz pratnju glazbenika Mladena Kosovca

i Josipa Križanića. Na seminarima je bilo nazočno 375 japanskih plesača i plesačica koji su pokazali želju za učenjem plesova raznih naroda, što dovoljno govori o zanimanju Japanaca za etnološku i etnografsku baštinu Hrvatske, ali i drugih zemalja.

KOICHI TAKAKURA, počasni konzul Republike Hrvatske u Nahi, na Okinavi, izrazio je veliko zanimanje da Ansambl LADO što skorije ponovno gostuje u Japanu, obećavši kako će poduzeti sve potrebne korake kako bi se takva turneja ostvarila. Hiroši Ojima, počasni konzul Republike Hrvatske u Osaki, koji je bio nazočan na koncertu 19. veljače u Amagasaki, istaknuo je kako ga se koncert iznimno dojmio i kako se raduje budućem dolasku Lada u Japan.

1 Adrijana Mamula, Jasenka Blažon Ivančan, Tamara Horvat i Aleksandra Ptičar s Eri Omura, prevoditeljicom i voditeljicom puta

2 Nataša Gluić s jednim od volontera

3 U Japanu vjeruju da će dijete imati dobar život ako prelazi iz ruku u ruke

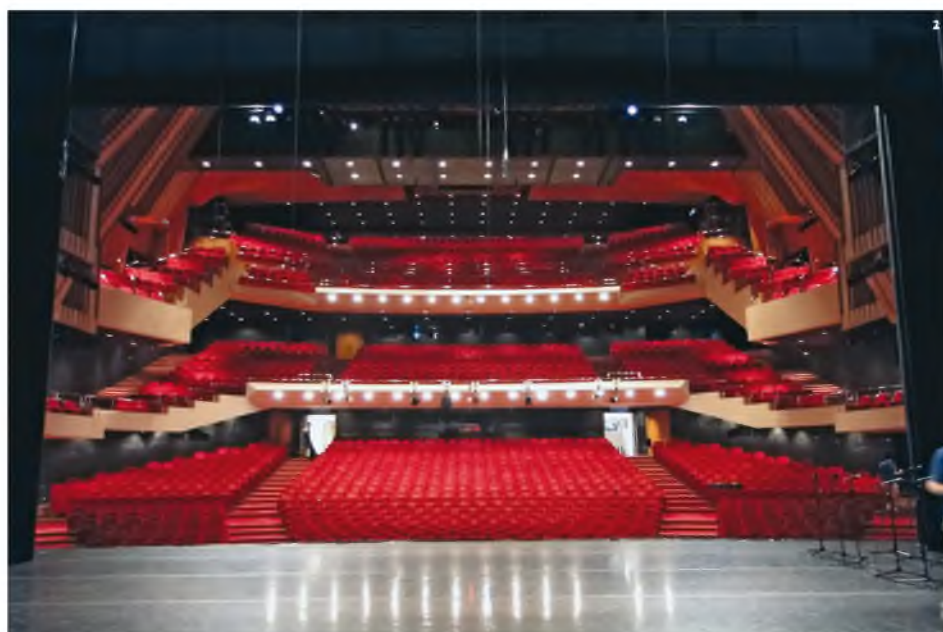
4 Članovi Ansambla s polaznicama plesnih seminara

5 Japanke su bile oduševljene Ladovim seminarima

Ovogodišnje gostovanja Ansambla LADO u Japanu još je jednom potvrdilo da projekti „kulture bez granica“, kao što je bila ova posljednja turneja, pridonose razumijevanju i zbližavanju i tako različitih kulturnih obrazaca kao što su hrvatski i japanski, a možda su u ovakvim gostovanjima i motivi sve većeg posjeta japanskih turista Hrvatskoj, osobito Zagrebu i jadranskim turističkim destinacijama. LADO se stoga ponosi svojim doprinosom zbližavanju dvaju prijateljskih naroda, nadajući se kako će gostovanja Ansambla u Japanu postati tradicionalna. ~

Ansambl LADO prvi je put, od 8. do 15. srpnja 2014. godine, gostovao u Hong Kongu, sudjelujući na International Arts Carnivalu 2014., dostojno prezentirajući hrvatsku tradicijsku kulturu i oduševivši publiku u jednoj od najljepših koncertnih dvorana u Aziji

Prvo gostovanje u azijskoj metropoli

piše VEDRAN DROBINA
snimio ŽELJKO KVEŠTAK

Svaka je inozemna turneja poseban izazov, a gostovanje u nekoj stranoj zemlji ili gradu prvi put nedvojbeno najveći. Tako smo se i za gostovanje u azijskoj metropoli Hong Kongu posebno pripremali, imajući na umu ne samo važnost našeg nastupa, nego i šire značenje prezentacije nacionalnih kulturnih vrijednosti publici koja o njima vjerojatno malo zna, a sada joj je pružena prilika da upozna važan aspekt hrvatske kulturno-povijesne baštine.

Ansambl LADO od 8. do 15. srpnja 2014. godine prvi je put gostovao u Hong Kongu, sudjelujući na International Arts Carnivalu 2014., u organizaciji Odjela za kulturu Vlade Hong Konga (Leisure and Cultural Services Department, The Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China).

Gostovanje Lada u Hong Kongu rezultat je sudjelovanja na ISPA kongresima na kojima je Ivana Lušić, tadašnja ravnateljica Ansambla LADO, inicirala i dogovorila turneju s Elaine Yeung, upraviteljicom Odjela za festivale i zabavu hongkonškog Kulturnog centra (Hong Kong Cultural Centre)

S četiri cjelovečernja koncerta u Hong Kong Cultural Centreu, jednoj od najljepših koncertnih dvorana u Aziji, održana 11., 12. i 13. srpnja, LADO ne samo što je oduševio publiku, nego mu je pripala i čast da otvori ovaj ugledni međunarodni festival umjetnosti namijenjen obitelji. Svi su se koncertni nastupi događali pred popunjenom dvoranom, a dojmive reakcije publike pokazale su da je vrijednost naše tradicijske kulture prepoznata i prihvaćena i u Hong Kongu, kulturološki posve različitoj sredini od naše ili u širem smislu srednjoeuropske.

Osim na koncertima, publika se s djelovanjem Ansambla i hrvatskom tradicijskom kulturom mogla pobliže upoznati i na radionicama za djecu i roditelje na kojima su polaznici imali priliku i zaplesati neke od naših tradicionalnih narodnih plesova. S četiri cjelovečernja koncerta, otvorenom probom za studente i tri održane radionice, a na opće zadovoljstvo organizatora te više od šest tisuća gledatelja, LADO je na reprezentativan način predstavio hrvatsku tradicijsku baštinu u Hong Kongu, megalopolisu premre-

1 Na programu gostovanja u Hong Kongu bili su i „Prigorski plesovi”

2 Koncertna dvorana Hong Kong Cultural Centrea jedna je od najljepših u Aziji

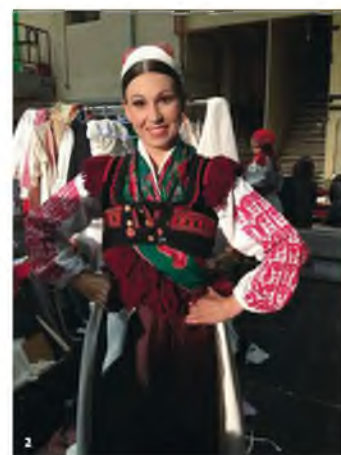
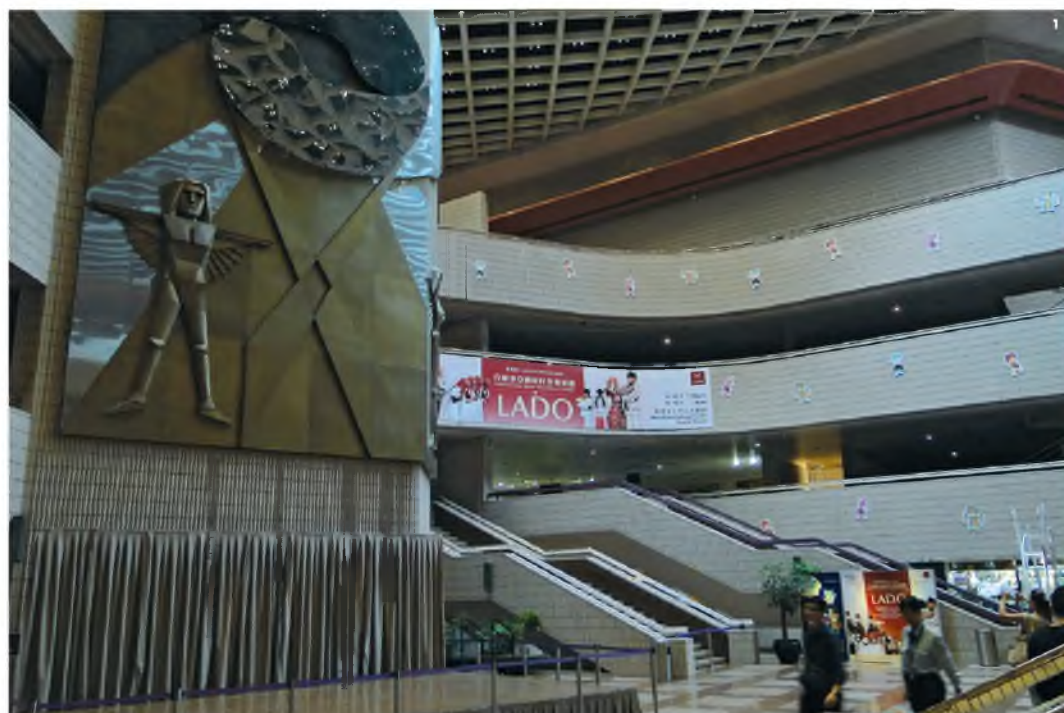
3 Plakat Festivala krasila je i narodna nošnja s otoka Krka

4 Azijska metropola Hong Kong

TURNEJE

Velebnu dvoranu u Hong Kongu krasio je plakat koji najavljuje nastup Lada

ženom različitim kulturama i običajima.

Kako je Hong Kong upoznao LADO, tako smo i mi otkrivali ovaj po svemu jedinstven grad u kojem u svakom pogledu „Istok susreće Zapad“. Kao posebno odvojena upravna regija Narodne Republike Kine, Hong Kong ima vlastitu vladu, valutu i obrazovni sustav, uz mandarinski jezik službeni je i engleski jezik, a geostrateški položaj u delti Biserne rijeke – koja utječe u Južno kinesko more – čini Hong Kong jednom od najvećih prirodnih luka na svijetu. Hong Kong je i danas, kao i u doba britanske vladavine, jedno od najvećih i najvažnijih međunarodnih financijskih središta i najrazvijenih ekonomija svijeta.

Površnu 1,8 puta veću od Grada Zagreba nastanjuje 7 milijuna stanovnika pa se azijska metropola smatra jednim od najgušće naseljenih područja na svijetu.

U Hong Kongu se svi koriste javnim prijevozom, a samo rijetki stanuju u

prizemlju – izvrsno organizirana javna infrastruktura i povezanost omogućuju prijevoz brodom, podzemnom željeznicom ili autobusom bez gužve i čekanja u redovima, a grad je poznat po najvećem postotku nebodera u svijetu. Ostvaren je i zavidan suživot ljudi i prirode u takvom nepreglednom megapolisu: zoološki vrt, ali i tržnica cvijeća, nalaze se u samom središtu grada. Tržnice imaju važno mjesto u urbanoj kulturi življenja, a samo nekoliko ulica dalje nalaze se najelitniji i najveći robni i modni centri na svijetu.

Osim tržnica u samo smo nekoliko dana uspjeli smo posjetiti i najpoznatije znamenitosti grada kao što Viktorija's Peak (najviša točka grada), Ocean Park (najveći zabavni park) i Avenue of Stars (šetnica sa spomenicima najpoznatijim glumcima i stanovnicima Hong Konga).

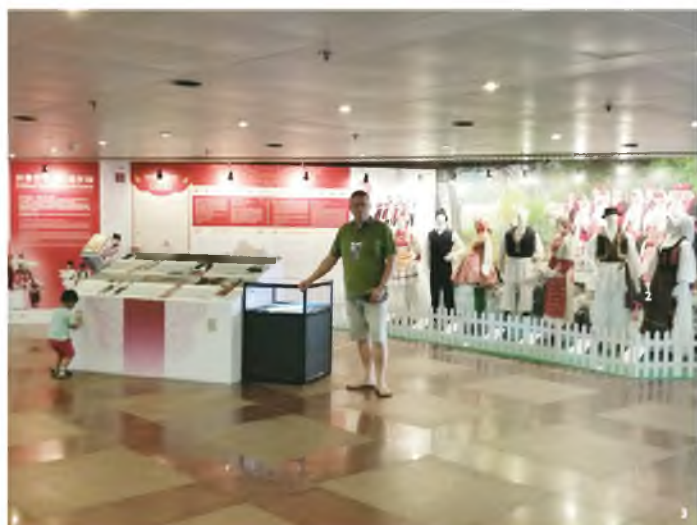
Hong Kong će Ansamblu LADO zasigurno ostati u najljepšem sjećanju, kao jedna od najdojmljivijih turneja u povijesti Ansambla.

1 Tamara Horvat prije nastupa u „Podravskim svatima“

2 Miljenko Piškorić i Dražen Zovko uoči nastupa u „Krčkom tancu“

Koliko je LADO impresionirao gledatelje u Hong Kongu, potvrđuje i znatan medijski prostor kojim su kineski mediji popratili nastupe Ansambla, izvijestivši i o 65. obljetnici njegova postojanja, ali i o godišnjem koncertu održanom u studenome ove godine.

Iako planetarno poznat i cijenjen, Ansambl LADO ovim je gostovanjem osvojio još jednu važnu svjetsku pozornicu, dostojno se predstavljajući kao promicatelj hrvatske tradicijske kulture u gradu koji ugošćuje samo provjerene svjetske vrijednosti i koji se smatra jednom od najvažnijih svjetskih metropola. ~

3 Alan Kanski, voditelj orkestra, u predvorju dvorane u kojoj su održavani koncerti. U kojoj je postavljena reprezentativna izložba Lada i hrvatske tradicijske umjetnosti

4 Cijeli program Ladova nastupa vodila je poznata kineska glumica i pjevačica Kylie Choy odjevena u hrvatsku narodnu nošnju iz draganičkog kraja. U odjevanju nošnje joj je pomagala naša solistica Sandra Sekula

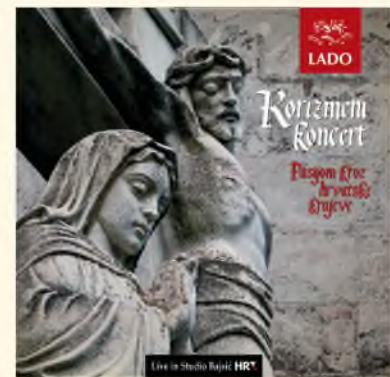
Korizmenom pasijom kroz hrvatske krajeve

Nakon predstavljanja CD-a „Pasijom kroz hrvatske krajeve” Ansambl LADO krenuo je na korizmenu turneju tijekom koje je nastupao u sedam hrvatskih gradova i mjesta

piše KREŠIMIR DABO snimila MARTINA KENJI

Ovogodišnja korizmena turneja Ansambla LADO započela je predstavljanjem novog nosača zvuka „Pasijom kroz hrvatske krajeve”. Time je ujedno najavljen program korizmenih koncerata, zamišljen kao svojevrsna retrospektiva najuspješnijih korizmenih djela i napjeva raznih hrvatskih krajeva, u glazbenim obradama gotovo svih autora koji su surađivali s Lado u dosadašnjim korizmenim nastupima.

Osim koncerta u Zagrebačkoj katedrali, u sklopu jubilarne 20. Pasijske baštine, LADO je nastupio i u Mariji Bistrici, Slavonskom Brodu, Ivanić Gradu, Šibeniku, Velikoj Gorici i Resniku. ~

Krešimir Starčević, bivši predsjednik Uprave Croatia osiguranja, i tadašnja ravnateljica Ivana Lušić

Ivan Ivančan, Ivana Lušić i producent Boris Ciglenečki predstavljaju novi CD

- 4. travnja | Zagreb, HNK, predstavljanje novog albuma „Pasijom kroz hrvatske krajeve”
- 5. travnja | Marija Bistrica, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije
- 6. travnja | Slavonski Brod, Crkva Presvetog Trojstva
- 7. travnja | Ivanić Grad, Župna crkva Sv. Petra
- 8. travnja | Šibenik, Katedrala Sv. Jakova
- 9. travnja | Zagrebačka katedrala
- 10. travnja | Velika Gorica, Crkva Navještenja Blažene Djevice Marije
- 11. travnja | Resnik, Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije

Pjesmom i plesom od Istre do Dubrovnika

LADO je i ove godine nastupao od Istre do Dubrovnika, sudjelujući na Dubrovačkim ljetnim igrama, a koncertnim nastupima razveselio je i publiku u nekim kontinentalnim mjestima i gradovima

piše i snimio
VEDRAN DROBINA

U Zagvozdu je nastupio i makedonski Tanec (dolje), pridruživši se tako u folklornom nastupu plesačima Lada (sasvim dolje)

Vokalno-instrumentalni nastup Lada u Jelsi na Hvaru (dolje desno)

Tradicionalna jadranska ljetna turneja Ansambla LADO trajala je od 23. srpnja do 5. kolovoza 2014. godine. Ansambl je, kao i prijašnjih godina, nastupao u obalnim i otočkim turističkim središtima od Istre i Kvarnera do juga Dalmacije, ali i u nekim kontinentalnim mjestima i gradovima u zaleđu.

Ovogodišnju ljetnu turneju otvorili su Vokalisti Lada nastupom u Krčkom kaštelu, nakon čega su uslijedili nastupi u Slunju, Makarskoj, Zagvozdu, Dubrovniku, Solinu, Vrbanju, Jelsi, Šibeniku,

Ninu, Zadru, Biogradu i Umagu. Cijelu je ovogodišnju turneju obilježio povratak Lada s plesnim programom na Dubrovačke ljetne igre nakon jednogodišnje stanke. Ansambl je tradicionalno gostovao i u Zagvozdu na Kazališnim susretima glumaca, ovaj put zajedno s nacionalnim makedonskim ansamblom Tanec. Nakon više od 15 godina stanke LADO se vratio na ljetne pozornice otoka Hvara, a nastupio je i na jednoj od najljepših jadranskih pozornica, novootvorenoj tvrđavi Sv. Mihovila u Šibeniku. ~

- 23. srpnja | Vokalisti Lada, **Krk**, Frankopanski kaštel
- 24. srpnja | Plesni koncert, **Slunj**, Vojarna Kneja
- 25. srpnja | Plesni koncert, **Makarska**, Ljetno kino
- 26. srpnja | Plesni koncert, **Zagvozd**, Trg Glumaca
- 27. srpnja | Plesni koncert, **Dubrovnik**, tvrđava Revelin
- 28. srpnja | Plesni koncert, **Solin**, Solinska gradina
- 29. srpnja | Plesni koncert, **Hvar**, Prostor župnog dvora Vrbanj
- 30. srpnja | Vokalno-instrumentalni koncert, **Jelsa**, Crkva Uznesenja Marijina
- 31. srpnja | Plesni koncert, **Šibenik**, Tvrđava sv. Mihovila
- 1. kolovoza | Plesni koncert, **Nin**, Crkva sv. Križa
- 2. kolovoza | Plesni koncert, **Zadar**, Trg opatice Čike
- 3. kolovoza | Vokalno-instrumentalni koncert, **Biograd**, Bazen Ilirija
- 4. kolovoza | Vokalno-instrumentalni koncert, **Umag**, Trg slobode

GODIŠNJI KONCERTI

U počast osnivaču Zvonimiru Ljevakoviću

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimio FILIP ČARGONJA

Tradicionalni godišnji koncerti Ansambla LADO, posvećeni legendarnom profesoru Zvonimiru Ljevakoviću, pamtit će se i po oproštaju od doajenke Aleksandre Ptičar Zage, nastupu u Kući za umjetnost i ljude Lauba i humanitarnoj pomoći kulturno-umjetničkom društvu Sava iz Rajeva Sela

GODIŠNJI KONCERTI

U godini obilježavanja 65. obljetnice umjetničkog djelovanja, Ansambl LADO održao je – počevši od sredine studenog 2014. – tradicionalne godišnje koncerte u Delnicama, Slavonskome Brodu, Varaždinu i čak tri u Zagrebu. Program je bio posvećen profesoru Zvonimiru Ljevakoviću, osnivaču, koreografu i dugogodišnjem umjetničkom ravnatelju Ansambla, čije je veliko djelo trajno obilježilo hrvatsku kulturu narodnog stvaralaštva.

U dvosatnom programu izvedene su poznate Ljevakovićeve koreografije

koje obuhvaćaju baštinu cijele Hrvatske: „Ladarke“, „Valpovačko kolo“, „Vrličko kolo“ i „Bunjevačko momačko kolo“, „Tanac po susacku“, „Posavski plesovi“, „Baranjska žetva“, „Krčki tanac“, „Lindo“, „Dalmatinsko kolo – poskočica“, posavski „Drmeš“ i „Prigorski plesovi“.

Ovogodišnje koncerte obilježio je tradicionalno emotivan oproštaj Ansambla od dugogodišnje solistice Aleksandre Ptičar, prvi nastup u Kući za umjetnost i ljude Lauba, kao i humanitarni koncert u zagrebačkom HNK, održan 30. studenoga. Sav prihod od ulaznica s tog koncerta bio je namijenjen kulturno-umjetničkom društvu Sava iz Rajeva Sela, koje je u svibanjskim poplavama izgubilo

Među mnogim uglednim gostima na svečanom koncertu u HNK bio je nazočan i predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović

U dvosatnom programu izvedene su poznate Ljevakovićeve koreografije koje obuhvaćaju folklornu baštinu cijele Hrvatske

GODIŠNJI KONCERTI

- 11. studenog | **Delnice**, Dom sportova
- 16. studenog | **Zagreb**, Hrvatsko narodno kazalište
- 18. studenog | **Zagreb**, Lauba, Kuća za umjetnost i ljude
- 24. studenog | **Slavonski Brod**, Kazališno-koncertna dvorana I. B. Mažuranić
- 27. studenog | **Varaždin**, Hrvatsko narodno kazalište
- 30. studenog | **Zagreb**, Hrvatsko narodno kazalište

Pjesma uz tepsiju bila je dojmljiv dio programa (gore). Na programu su bili i „Posavski plesovi” (gore lijevo i dolje) i „Baranjska žetva” (desno)

velik dio glazbala i narodnih nošnji. Humanitarni koncert organizirali su Ministarstvo kulture, Hrvatsko narodno kazalište i Ansambl LADO.

Profesionalnu karijeru solistice Aleksandre Ptičar, dugu više od 34 godine, obilježile su iznimne vokalne i plesne solističke dionice poput „Konavoske istresalice”, „Starih splitskih plesova”, „Mizerne ciche”, „Podravske svata” i mnogih drugih. U svojoj je dugoj i plodnoj karijeri Zaga (kako smo je zvali) bila uzor mnogim naraštajima mladih plesača i pjevača, na čemu će joj mnogi od njih biti trajno zahvalni. ~

Ljevakovićeva „Baranjska žetva”
ove je godine uvrštena na program
godišnjih koncerata

Aleksandra Ptičar Zaga

Život posvećen pjesmi i plesu

piše LIVIJA ZGURIĆ
fotografije FILIP ČARGONJA
I PRIVATNI ALBUM
ALEKSANDRE PTIČAR

Na Godišnjem koncertu Lada u zagrebačkom HNK članovi Ansambla i publika oprostili su se od Aleksandre Ptičar, jedne od velikih umjetnica hrvatskog folklora i promicateljice folklorne baštine, koja je više od tri desetljeća pjevala i plesala na domaćim i svjetskim pozornicama na kojima je nastupao LADO. U dirljivim trenucima rastanka sa scenom, nad Zaginom velikom karijerom spušten je zastor, a umjetnica je ispraćena ovacijama

Kako ste se, zapravo, počeli baviti folklorom?

Javila sam se na audiciju 1980. godine, na koju nas je primljeno osmero. Nakon toga nas je uvježbavao i podučavao Ivan Dabac, nekadašnji plesač Ansambla, pripremajući nas za drugu audiciju koja se održavala potkraj godine i koju smo uspješno položile moja kolegica Vlatka Januš i ja. Nakon nekoliko mjeseci volontiranja, u ožujku 1981., potpisale smo ugovor s Ansamblom LADO.

U kakvom su vam sjećanju ostale prve godine u Ladu?

To su za mene bile najteže godine jer se – za razliku od većine mojih kolega – prije toga nisam bavila amaterskim folklorom. U Školi za klasični balet i ritmiku, koju sam pohađala 5 godina, naučila sam samo neke osnovne korake, tako da sam morala krenuti otpočetka: svladavanja osnovnih koraka, cjelovitih koreografija, učenja folklornog pjevanja, upoznavanja s nošnjama, svim njihovim dijelovima i posebnim načinom usklađivanja, scenskog šminkanja i uplitanja kose. Mnogo su mi pomogle moje starije kolegice i kolege i na tome sam im i danas zahvalna.

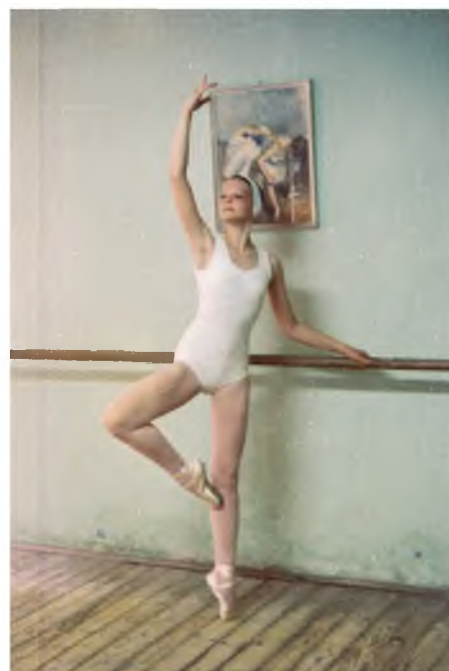
Sjećate li se svog prvog nastupa s Ansamblom? Po čemu ga pamtite?

Itekako. Bilo je to u Mariboru, 8. travnja 1981. godine. Nastupala sam u prvom dijelu programa u tri točke: „Slavonsko kolo”, „Lički plesovi” i „Nevestinsko oro”. Pamtim ga ne samo zbog toga što je bio prvi, nego i zato što sam u „Nevestinsko oro” ušla nakon samo jedne probe. Imala sam veliku tremu, ali je naposljetku sve ispalo dobro.

U mnogim je koreografijama i napjevima dolazila do izražaja vaša solistička kvaliteta. Postoji li ipak neka posebna točka koju ste osobito voljeli izvoditi?

Bilo mi je drago izvoditi sve koreografije. Neke su bile fizički zahtjevnije od drugih, ali sam u svima podjednako uživala. Možda najviše sa svojim dugogodišnjim partnerom Hrvojem Radićem u „Starim splitskim plesovima”. S njime mi je zaista bio užitek plesati.

Ovacije na kraju godišnjeg koncerta, kada ste se opraštali od publike i scene, bile su dirljive. Kako ste se tada osjećali?

Gore: Zaga u dobi od 13 godina u Baletnoj školi

Dolje slijeva: s izvođačima iz Južne Amerike i Afrike na festivalu u Belgiji 2001.; s Terezom Kesovijom u Dubrovniku; kod pape Ivana Pavla II. prilikom Ladova posjeta Rimu i Vatikanu

Zaga i kći Martina nakon nastupa u Hrvatskom narodnom kazalištu

Teško je riječima opisati ljudske emocije... Bila sam presretna i ponosna na sve ono što sam svih ovih godina davala publici, a ona je to potvrdila svojim oduševljenjem i nagradila aplauzom. To je moja najljepša, najiskrenija i najvrednija nagrada za sve ove godine truda i rada. Trebalo mi je puno snage da svladam emocije i ne pokažem koliko mi je uistinu bilo teško, jer nije nimalo lako kad si svjestan da se pred tobom zadnji put spušta kazališni zastor.

Sjećate li se neke posebne anegdote s nastupa ili putovanja?

Sjećam se nastupa za našu vojsku. Jedan od vojnika dobio je zadatak da nas tijekom koncerta prebroji. Pred sam kraj došao je u panici do svog nadređenog, rekavši mu da nas je dvjestotinjak i da će biti problema jer nemaju toliko mjesta, a ni večera za nas u restoranu!

Što biste savjerovali novim generacijama plesača u Ladu?

Mislim da su svi oni svjesni kako naš posao zahtijeva neprestano usavršavanje i rad na samom sebi, što znači i mnogo životnog odricanja, osobito kad je riječ o privatnom životu. Talent sam po sebi nije dovoljan.

Imate li neostvarenih želja kad je posrijedi vaša profesionalna karijera?

Nemam. Sve su moje želje ostvarene onog dana kad sam primljena u Ansambl LADO.

Što nakon Lada? Imate li već plan za budućnost?

Imam ih dosta, ali najprije ću si priuštiti dugi godišnji odmor. ~

Aleksandra Ptčar Zaga svoju je profesionalnu karijeru solistice Ansambla LADO završila na pozornici zagrebačkog HNK, preplavljena emocijama, cvijećem i ovacijama publike

Taj divni splitski ples...

piše HRVOJE RADIĆ

Sa Zagom sam se oprostio u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, nakon godišnjeg koncerta Ansambla LADO, posvetivši joj samo nekoliko riječi, od tisuće i tisuće koliko bih ih mogao napisati.

Draga Zaga!

Kao tvoj dugogodišnji partner u "Starim splitskim plesovima", uživao sam u svakoj našoj izvedbi, a kemija u plesu, koju smo sami stvarali, ostat će mi zauvijek u sjećanju.

Da živimo u Splitu, ušli bismo u povijest grada...

Dugu i sretnu mirovinu bez mirovanja

želi ti Hrvoje

Nedostajat ćeš nam, draga Zaga

piše JASENKA BLAŽON IVANČAN
snimio FILIP ČARGONJA

*Bila jednom djevojčica – balerina
koja je postala plesačica i pjevačica
u Ladu. Bila jednom jedna
ladarica Zaga koja je živjela dugo
i sretno, ispunjenim životom i s
Ladom u srcu. I otišla u mirovinu,
ostvarivši svoj djetinji san*

Bila jednom jedna djevojčica. Željela je postati balerina pa je – marljiva i disciplinirana – godinama podnosila slatki teret baletne torture. Sanjala je bijelog i crnog labuda, Giselle, Coppeliju... Sanjala je kako obavijena mirisom teatra, pod svjetlima pozornice, zadihano i uzbuđeno, naklonom zahvaljuje na pljesku i cvijeću.

Početkom gimnazije prekida baletno školovanje i privremeno zatomi snove. Nakon uspješno završene gimnazije, upisuje fakultet, a onda... vođena prstom sudbine ugleda plakat za audiciju u Ladu. Snovi se ponovno bude. U Lado unosi sve svoje – iako drugačije – plesno, znanje i iskustvo. Počinje otkrivati što joj znači folklorna umjetnost i to sugestivno prenosi na publiku. Usputno otkriva svu ljepotu i čar folklornih priča, postupno i nepovratno se zaljubljuje u raskoš naše tradicije. Ples po ples, ton po ton, nošnju po nošnju. Urođenom znatiželjom temeljito i predano, nadasve svestrano, na pozornici oživljava profinjenu i elegantnu gospoju iz Splita, stamenu i dostojanstvenu vrličku ženu, veselu bečarušu s Korduna, babu – bajalicu iz Bilogore, savršeno vrti tepsiju...

GLASOM PAK NEUSTRAŠIVO istražuje nova područja pa pjesmom dodiruje hercegovački kamen, „istresa“ tonove po konavoski, dočarava istarske uske intervale, tepa malom Isusu na poljskom... uvijek s pravim osjećajem za mjeru, tvoreći tako od naoko jednostavnih izazova pravu umjetnost. Uzorno našminkana, počesljana i odjevena u narodnu nošnju – perfekcionista nedostižno.

Zaga je mimo scene vrlo duhovita, britka i brza u dosjetkama. Začas stvori atmosferu zafrkancije i ispunji prostor smijehom. Viceve ne prepri-

čava, ona ih proživljava, glumi, pjeva i pleše. Doživljava iz tramvaja pretvara u viceve i mnoga još pospana jutra u našoj garderobi odjednom ispunjava smijehom. To će mi jako, jako nedostajati.

Često bi, za dugih putovanja, obični autobus u tren postao prizorište za Zagu i njoj slične kolege – naše ladovske iskrice! Nauživali smo se tako svakojakih „prikazanja“, imitacija i kreacija, parodija i performansa, neprepričljivih, duhovitih, originalnih – do suza u smijehu. To je jedan od privilegija našeg posla za koji je Zaga znala i u njemu je poput malog djeteta iskreno uživala. I mi zajedno s njom.

Godine su prolazile, djevojka je postala zrela žena i majka što nije nimalo laka uloga s obzirom na naš posao. I tu se naša Zaga uspješno nosila sa svim zamkama i poteškoćama koje roditeljstvo nosi sa sobom. Raditi u Ladu i biti roditelj znači mnogo neispričanih priča za laku

noć, mnoge povišene temperature proživljene preko telefona ili Skypea, fizičku neprisutnost na rođendanima, prvim pričestim, promocijama i još mnogim važnim događajima u životima naše djece. Hvala Bogu na dobrim anđelima uprizorenima u obliku naših roditelja, baka i dje-dova, teta i prijatelja. Danas je Zaga ponosna i zadovoljna majka darovite i lijepe Martine pred kojom se svijet tek otvara.

PROŽIVLJAVAJUĆI ZAJEDNO tuge i radosti, ushićenja i napore, doslovce smo obišli svijet. U povodu tih obilazaka, Zaga je njegovala jedan lijep običaj. Sakupila bi i podastrla nam sve zanimljivo o dijelu svijeta u koji putujemo. Bilo bi tu podataka o klimi, kulturi, povijesti, običajima i pravilima ponašanja. Voljela je putovati aktivno, neumorno i znatiželjno! Putujući tako, sve bogatija i zrelija, naša je Zaga nakon 34 godine doputovala do godina koje traže oproštaj od scene i početak novog razdoblja u životu. To je razdoblje dočekala zrelo i pomireno.

Često se šalila na svoj račun da je „bugarska kraljica“ (doista ima bugarsko podrijetlo), ali bez ikakve šale kraljevski je kročila scenom i kraljevski se od nje oprostila. Nakon dugog, dugog naklona, obavijena mirisom teatra, preplavljena cvijećem, burnim pljeskom publike koja stoji, s iskricama u očima i poljupcima upućenim kolegama, spustio se zastor za istinskom umjetnicom. San iz djetinjstva je ostvaren.

Bila jednom djevojčica – balerina koja je postala plesačica i pjevačica u Ladu. Bila jednom jedna ladarica Zaga koja je živjela dugo i sretno, ispunjenim životom i s Ladom u srcu. Nedostajat će nam. ~

Vokalisti Lada u Zagrebu i Zadru

Sakralnim i klapskim repertoarom predstavljenim u zagrebačkoj Crkvi sv. Marka, u sklopu istoimenog festivala komorne glazbe, i prezentacijom pučkih sakralnih napjeva iz Dalmacije u zadarskoj Crkvi sv. Donata, Vokalisti Lada potvrdili su da svojim pjevačkim umijećem pripadaju svjetskoj glazbenoj eliti

piše **LIVIJA ZGURIĆ**
fotografije **ARHIV FESTIVALA**
SVETOG MARKA

I zborom pjesama iz svog sakralnog i klapskog repertoara, Vokalisti Lada – pod ravnanjem maestra Joška Čalete – održali su 2014. godine dva iznimno značajna cjelovečernja koncerta u Zagrebu i Zadru, a turneju su započeli samostalnim nastupom u Krku.

Na 16. Festivalu sv. Marka u istoimenoj zagrebačkoj crkvi, utemeljenoj 1999. s ciljem prezentacije svjetske i hrvatske komorne glazbe, nastupili su 7. svibnja 2014. godine. Festival sv. Marka smatra se vrlo značajnim kulturnim događanjem na europskoj glazbenoj sceni. Vrhunski domaći i svjetski umjetnici i glazbeni ansambli, sudionici tog festivala, gotovo mjesec dana nastupaju u koncertnim i crkvenim prostorima na raznim lokacijama u Zagrebu. Vokalisti Lada svojim su nastupom i vrhunskim pjevačkim umijećem potvrdili da pripadaju tom elitnom svjetskom glazbenom društvu.

U organizaciji Arheološkog muzeja Zadar, pod nazivom „Pučki sakralni napjevi iz Dalmacije“, Vokalisti Lada održali su 10. svibnja koncert u znamenitoj Crkvi sv. Donata. Njihov je nastup

Vokalisti Lada ispred Crkve sv. Donata u Zadru

Za nastupa u Crkvi sv. Marka u Zagrebu

bio svojevrsna najava buduće suradnje Ansambla LADO i zadarskog Arheološkog muzeja. Ovim je koncertom, naime, Arheološki muzej najavio svoj projekt prezentacije novog proizvoda kulturnog turizma.

Predstavljena je sinergija glazbe, pučkih napjeva, fotografija povezanih uz podneblje iz kojeg dolaze, te svjetlosnih efekata. I tom se prigodom LADO predstavio kao promicatelj narodne kulturne baštine koja bi, uz nastojanje i u organizaciji zadarskog Arheološkog muzeja, osobito stranim turistima mogla biti predstavljena kao nacionalno blago vrijedno njihova zanimanja. A te tradicijske vrijednosti, u prožimanju s modernističkim elementima kao što su Morske orgulje i Pozdrav Suncu arhitekta Nikole Bašića, mogle bi biti važan dio zadarske turističke ponude, osobito kad je riječ o kulturnim sadržajima u gradu koji bilježi 3000 godina postojanja. ~

Četvrt stoljeća naših Božića

Za jubilarne koncerte LADO je priredio jednosatni izbor iz dosadašnjeg božićnog programa, a osim domaćih napjeva publika ima prigodu čuti božićne pjesme iz Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Venezuele, Meksika i Portorika

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimio FILIP ČARGONJA

Ove godine Ansambl LADO proslavlja 25. obljetnicu održavanja tradicionalnih božićnih koncerata. U tih četvrt stoljeća izvedeno je više od 250 hrvatskih božićnih napjeva koje je glazbeno obradilo desetak autora, stalnih suradnika Ansambla. Ovogodišnja turneja započela je 15. prosinca koncertom u Belcu, a završila 22. prosinca nastupom u Varaždinu.

Za jubilarne koncerte LADO je priredio jednosatni izbor iz dosadašnjeg božićnog programa, a izveo je božićne napjeve u obradama Bože Potočnika,

Tomislava Uhlika, Dražena Kurilovčana, Joška Čaleta te Ivice i Branka Ivankovića. Vjerna publika imala je priliku čuti božićne napjeve iz Baranje, kolende iz vinodolske doline i Bola na otoku Braču, tradicionalne hrvatske trikraljske pjesame, ali i božićne pjesme iz Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Venezuele, Meksika i Portorika. Za ovu prigodu Joško Čaleta obradio je novu verziju božićne kolende „Primorkinja konja jaše“.

Ansamblom su dirigirali Dražen Kurilovčan i Joško Čaleta. ~

Fra Martin Jaković pozdravio je sve nazočne u prepunoj crkvi na Sv. Duhu u Zagrebu

1 Uz Dražena Kurilovčana, na božićnim je koncertima dirigirao i Joško Čaleta, dugogodišnji suradnik Lada

2 Zamjenica gradonačelnika Grada Zagreba Vesna Kusin i Krešimir Dabo

3 Aleksandra Ptičar od voljenog se Ansambla oprostila solo izvedbom

4 Izvedba božićnih pjesama članova Ansambla u svečanom ozračju Crkve sv. Antuna Padovanskog

15. prosinca | **Belec**, Crkva sv. Marije Snježne

16. prosinca | **Novska**, Dvorana Pučko otvoreno učilište Novska

17. prosinca | **Trnovec**, Crkva Majke Božje Snježne

18. prosinca | **Krapina**, Franjevački samostan i Crkva sv. Katarine

19. prosinca | **Sisak**, Katedrala Uzvišenja Svetog Križa

20. prosinca | **Marija Bistrica**, Svetište Majke Božje Bistričke

21. prosinca | **Zagreb**, Crkva sv. Antuna Padovanskog

22. prosinca | **Varaždin**, Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije

LADO pridaje veliku pozornost prikupljanju, umjetničkoj obradi i koncertnoj prezentaciji hrvatske crkvene pučke glazbe. Osim korizmenih, uskrasnih i marijanskih pjesama i misa, najvećim su dijelom zastupljeni napjevi božićnog ciklusa. Božićni repertoar sadrži više od 250 glazbenih brojeva u 30 većih djela koje je Ansambl izvodio na svojim tradicionalnim božićnim koncertima u Zagrebačkoj katedrali, ali i u mnogim crkvama i koncertnim dvoranama diljem Hrvatske i svijeta. Dio božićnog repertoara snimljen je i na šest CD-ova: „Najljepše božićne pjesme“, „Narodil se mladi Kralj“, „O, vreme prelubleno“, „Preveliku radost navišćujen Vama“, „Božić u svijetu“ i „Božićni koncert – uživo iz Studija Bajsić“.

Za 25. jubilarni božićni koncert odabrana je retrospektiva najuspješnijih božićnih pjesama iz različitih krajeva Hrvatske u obradama raznih autora.

Trsat i LADO vole se javno

I ove je godine Ansambl LADO nastupom u svetištu Majke Božje Trsatske podsjetio na boravak pape Ivana Pavla II. na Trsatu, odajući tako počast tom svetom čovjeku i velikom prijatelju Hrvatske

piše **IVAN IVANČAN**
snimio **VEDRAN KARUZA**

Zahvaljujući dobrom duhu Trsata fra Serafinu Sabolu, međusobna povezanost, odanost i ljubav Ansambla LADO i svetišta Majke Božje Trsatske traje već punih 15 godina.

U sklopu svoje tradicionalne ljetne turneje LADO je 13. srpnja 1999. godine prvi put održao cjelovečernji plesni koncert u prekrasnom ambijentu jednog od najljepših prirodnih amfiteatara u Lijepoj Našoj – između crkve Svetišta i perivoja, praćen ovacijama nekoliko tisuća gledatelja koji su ispunili svaku stopu tog jedinstvenog prostora.

Već 16. prosinca iste godine naš je Ansambl u prepunoj crkvi Majke Božje Trsatske održao Božićni koncert, s programom najljepših hrvatskih božićnih napjeva.

Osim plesnih folklornih programa i božićnih koncerata LADO je na Trsatu izvodio i svoje korizmene programe te poseban, prigodan koncert 9. svibnja 2005. godine, prilikom otkrivanja spomenika Svetom ocu Ivanu Pavlu II. ispred crkve Svetišta.

Dani Ivana Pavla II.

Papa Ivan Pavao II. treći je put posjetio Hrvatsku 8. lipnja 2003. godine, a domaćin mu je u tom trećem apostolskom pohodu bila Rijeka. Tog je dana poslije podne stupio na trsatsko tlo pohodivši svetište Majke Božje Trsatske. Zahvaljujući fra Serafinu Sabolu od tada se redovito održavaju Dani Ivana Pavla II. Fra Serafinu to je iznimno značajno jer je sudjelovao u organizaciji svih triju pohoda pape u Hrvatsku (1994., 1998. i 2003.). „Dušom i srcem vezan sam s tim dragim čovjekom, papom Ivanom Pavlom II. U srce mi se upisao“, kaže fra Serafin.

1 Slavonske kraljice
- Ljelje

2 Fra Serafin Sabol
vodi Ljelje prema
pozornici

S posebnim smo nadahnućem i uzbuđenjem nastupili 8. lipnja prošle godine s biranim programom narodnih plesova i pjesama onih hrvatskih krajeva koje je na svojim pastoralnim pohodima po Hrvatskoj posjetio papa Ivan Pavao II. Koncert je nazvan „Lijepom Našom s papom Ivanom Pavlom II. i hrvatskim Ladom”. ~

*Cjelovečernji plesni koncert
praćen je ovacijama nekoliko
tisuća gledatelja koji su
ispunili svaku stopu prostora
između Svetišta i perivoja*

Papi u čast

Ansambli LADO nastupom je obilježio 11. obljetnicu posjeta Ivana Pavla II., vodeći Riječane pjesmom i plesom kroz sve krajeve koje je u tri pohoda našoj zemlji posjetio Ivan Pavao II., a voditelj programa Branko Uvodić podsjećao je pritom na temeljne poruke tih pohoda. Ansambli LADO na početku je izveo ophod Slavonkih kraljica - Ljelja, a zatim „Krčki tanac”, jer je papa 2003. najprije stigao na Krk. Slijedili su baranjski plesovi, „Stari splitski plesovi”, „Primoštensko kolo”, plesovi Hrvatskog zagorja, „Prigorski plesovi”, lindo...

Gostovanje Lada na Trsatu privuklo je velik broj posjetitelja, a iz publike je podršku dao i gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel

Drugi put osvojena Nagrada Ivan Lukačić

Na 44. Varaždinskim baroknim večerima Ansambl LADO osvojio je prestižno priznanje za dojmljivo izvođenje programa „Gospin plač kroz stoljeća, XIV. – XVIII. stoljeće”

piše LIVIJA ZGURIĆ

fotografije ARHIVA
VARAŽDINSKIH
BAROKNIH VEČERI

Za program „Gospin plač kroz stoljeća, XIV. – XVIII. stoljeće”, izveden zadnjeg dana 44. Varaždinskih baroknih večeri, Ansambl ADO osvojio Nagradu Ivan Lukačić za etnomuzikološki rad i očuvanje hrvatske glazbene baštine. Za Ansambl je osobita čast da je nagradu osvojio dva puta.

Ovom je prilikom izvedeno 20 varijanti „Gospina plača”. Kristova muka može se opisati samo plačem. Riječ je o tradiciji koja traje još od srednjeg vijeka, a u krajevima nastanjenim Hrvatima sačuvala se kao bogati lirsko-epski pjev u stotinama različitih melodija. Istraživači

hrvatske glazbene baštine, etnomuzikolozi i obrađivači Joško Čaleta, Dražen Kurilovčan, Vid Balog i Ivica Ivanković, obradili su napjeve „Gospina plača” iz raznih sela Hrvatske i Bosne i Hercegovine koje je izveo mješoviti zbor Lada pod ravnanjem Dražena Kurilovčana. U obrazloženju žirija stoji „Etnomuzikološki rad zapisivanja hrvatske baštine 'Gospina plača' u mnogim hrvatskim selima rezultirao je zapisima melodija koje su marni etnomuzikolozi i priređivači obradili, a pjevači Lada tako angažirano izvode.

DVADESET BROJEVA njihova programa, od kojih je u Varaždinu bilo osam prai-zvedbi, predstavilo je iznimno glazbeno bogatstvo varijanti 'Gospina plača', kako

je taj korizmeni običaj pjevan u Dalmaciji, Slavoniji, Baranji, Međimurju, Hercegovini i drugim hrvatskim krajevima. Iznimno dirljivi primjeri oplakivanja Kristove muke u sjajnom, vokalno specifičnom, tehnički sigurnom i predanom izvođenju pjevačica i pjevača Lada, niza-nje bisera hrvatskih varijanti 'Gospina plača', predstavili su nam doista svetu duhovnu baštinu koju ne smijemo zanemariti, a zahvaljujući upravo Ansamblu LADO taj se zaborav neće dogoditi.,

Osim Ladu, Nagrada Ivan Lukačić dodijeljena je i ansamblu La Magnifica Comunità, za najviši izvođački domet. Nagrada „Jurica Murai”, za najbolju interpretaciju dodijeljena je sopranistici Francesci Lombardi Mazzulli za nastupe

Izvedbom „Gospina plača” na Varaždinskim baroknim večerima Ansambl LADO još se jednom potvrdio kao čuvar hrvatske duhovne baštine

s ansamblom Pera i Le Musiche Nove. Nagradu Ivan Lukačić LADO je dobio i prije deset godina, 2004., za najviši izvođački domet programa korizmenih i božićnih napjeva. Te je godine izveo narodne pjesme iz XVII. i XVIII. stoljeća.“ ~

Božo Potočnik, skladatelj,
aranžer, glazbeni pedagog,
dirigent i jedan od najplodnijih
glazbenih suradnika Lada

*Koncertom u
Hrvatskom glazbenom
zavodu, u nošnjama
koje je Ansamblu
darovala zagrebačka
obitelj Zubović, LADO
je odao počast doajenu
narodnog stvaralaštva
i zahvalio mu na
dugogodišnjoj plodnoj
suradnji*

piše KREŠIMIR DABO
snimio FILIP ČARGONJA

Zahvala Boži Potočniku i predstavljivanje donacije

Vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO, 9. listopada održan u Hrvatskome glazbenom zavodu pod nazivom „Dobra večer dobri ljudi“, bio je posvećen gospodinu Boži Potočniku, jednom od najplodnijih glazbenih suradnika Lada, skladatelju, aranžeru, glazbenom pedagogu i dirigentu. Program koncerta obuhvatio je neke od najuspješnijih i najpopularnijih glazbenih obrada narodnih pjesama iz bogatog repertoara Ansambla LADO.

Doajen narodnog stvaralaštva Božo Potočnik djelovao je 15 godina kao glazbenik i glazbeni voditelj u Ladu, 25 godina na Zagrebačkoj televiziji, a 30 godina vodio je vokalni ansambl Ladarice. Njegov bogat opus sadrži više od 160 skladbi i 800 glazbenih obrada hrvatskih narodnih popijevaka. Više od pola stoljeća proveo je u muziciranju, dirigiranju, skladanju te pedagoškom i promicateljskom radu u Hrvatskoj i iseljeništvu.

Dora i Mario Zubović
(uz koje sjedi
nekadašnji ravnatelj
Lada Josip Guberina)
donirali su nošnje u
kojima su nastupili
umjetnici Ansambla.
LADO je neizmjereno
zahvalan obitelji
Zubović na toj
vrijednoj darovnici

POČAST DOAJENU

ČLAN JE HRVATSKOG društva skladatelja te dobitnik mnogih nagrada i priznanja za autorski i organizacijski rad na promicanju i afirmaciji hrvatske narodne kulture. Odlikovan je Redom hrvatskog pletera i Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića.

Tijekom koncerta pjevačice i pjevači nosili su dio iznimno vrijedne donacije prekrasnih nošnji iz privatne riznice zagrebačke obitelji Zubović koja ih je nesebično darovala našem Ansamblu. LADO će ih brižljivo čuvati i nositi s ponosom. ~

Dvorana Hrvatskog glazbenog zavoda bila je ispunjena do posljednjeg mjesta (lijevo)

LADO je izveo neke od najuspješnijih i najpopularnijih glazbenih obrada narodnih pjesama iz svog bogatog repertoara (dolje)

Novi Porini u vitrinama Lada

Dva ovogodišnja Porina obveza su za nastavak uspješnog rada i poticaj za nove kreativne iskorake na području tradicijske glazbe i njezinih plesnih izvedbi

piše LIVIJA ZGURIĆ

P olice vitrina u kojima pohranjujemo nagrade i priznanja u sjedištu Ansambla LADO na Trgu maršala Tita prilično su otežale, neke se doimaju i pomalo savi-jene od tereta, pa ćemo morati ozbiljno razmisliti kako da ih rasteretimo. Budu li nagrade i dalje pristizale postojećim tempom, morat ćemo pribaviti nove vitrine, koje nisu samo mjesto pohrane vrijednih priznanja, nego i poticaj mladim naraštajima Lada da nastave svijetlu tradiciju svojih prethodnika.

Ansambl LADO je u 2014. godini osvojio dva Porina – za najbolju folklornu pje-

smu i najbolju izvedbu folklorne glazbe. Nagrade su, 27. lipnja u prepunoj dvorani Kornati u Hypo Centru, primili v.d. ravnatelj Krešimir Dabo i umjetnički direktor Ansambla Ivan Ivančan.

Izvedba „Dobra večer tomu stanu” proglašena je najboljom folklornom pjesmom, dok je Porin za najbolju izvedbu folklorne glazbe osvojila skladba „Calusul Oltenesc”. Obje skladbe nalaze se na albumu „Pjesme naroda Europe”.

Nekima će se, možda, činiti da je Ansambl LADO "pretplaćen" na Porine koje redovito osvaja iz godine u godinu, ali članovima Ansambla ta su velika priznanja i obveza za nastavak uspješnog rada i poticaj za nove kreativne iskorake na području narodne glazbe i njezinih plesnih izvedba. ~

Nagrade Porin za najbolju folklornu pjesmu i najbolju izvedbu folklorne glazbe primio je umjetnički direktor Lada Ivan Ivančan

PORIN za životno djelo	1
PORIN za najbolji album folklorne glazbe	4
PORIN za najbolji album božićne glazbe	1
PORIN za najbolju folklornu pjesmu	4
PORIN za najbolju izvedbu folklorne glazbe	8
PORIN za najbolji album duhovne glazbe	6

Kako smo snimali „Narodil se mladi Kralj”

piše NANA ŠOJLEV
snimio DARIO NJAVRO

Cjelokupna atmosfera na snimanju u Crkvi sv. Marije Snježne u Belcu - kojoj je pridonijela i Ladom očarana televizijska ekipa - bila je takva da „Mladoga Kralja” ubrajam u svoja najljepša profesionalna iskustva

Svi smo skloni sentimentaliziranju svoje prošlosti, pa i one nedavne... Tako i ja u sebi negujem romantična sjećanja na najkišovitiji tjedan svibnja, tijekom kojeg su Hrvatsku poharale poplave.

Stidim se, no nisam imala pojma što se zapravo zbiva, sve do samog kraja snimanja.

Kako opisati taj zanos, to kolektivno ludilo koje nas je obuzelo u Crkvi sv. Marije Snježne u Belcu? Znam da sam se Ivi bacala oko vrata i buncala: „Hvala Ti, hvala vam što ste mi to omogućili... LADO i ova nevjerojatna crkva... Nek' sam i to doživjela...!”

Ja, naime, rado plačem, osobito kad sam sretna. A to mi se u slučaju Lada redovito događa. Ne biram: ridam u HNK, Katedrali, na Cvjetnom trgu... Obično u prvom redu, pa svi vide da sam osjećajna. No ovo je bilo doista jedinstveno iskustvo!

Već godinama želim si za Božić to divno djelo Tomislava Uhlika uobličiti u glazbeni film. Bila sam presretna kad je naša šefica dala zeleno svjetlo za realizaciju projekta, ne škrtareći (pretjerano). Bilo mi je privlačno poigrati se s formom

TOMISLAV UHLIK: Narodil se mladi Kralj

Božićno prikazanje za sole, folklorni zbor i orkestar LADO

Glazbeni film, cca 28 minuta

Vizualna interpretacija glazbenog predloška **Tomislava Uhlika**

Produkcija: **HRT, PO Zabava**

Direktor fotografije: **Mario Britvić**

Montažerka: **Davorka Feller**

Producent: **Denis Škorput**

Scenaristica i redateljica: **Nana Šojlev**

Na fotografijama su prizori iz glazbenog filma „Narodil nam se mladi Kralj” Nane Šojlev

pučkog crkvenog prikazanja te - prema ikonografskim predlošcima i uz Ivinu pomoć - oblikovati žive slike i stilizirani mizanscen na različitim pozicijama u interijeru naše najljepše barokne crkve.

Ansambl je bio uobičajeno predivan: nadahnut, a vrhunski ustrajan. Istovremeno smiješni i uzvišeni bili su likovi koje su utjelovili Gandhi, Bubi, Miljac, Dimka, Verica, Dubravko... Bilo mi je to i zadnje „službeno” ladovsko snimanje s Janjom,

što je pridonijelo osjećaju da radimo nešto posebno. I danas me prolaze trnci kad se sjetim njezina kristalnoga glasa: „Oj, detešce moje drago...” A pjevala je lutki!

Nepotrebno je isticati koliko smo slame posuli i kakve sve marifetluke izvodili. Količina rasvjete i televizijske tehnike zakrčila je Crkvu, pa je šokirani župnik požalio zbog svoje iznimne susretljivosti. No ne zadugo, jer je LADO oko Božića u

Belcu održao prekrasan koncert - i time nas iskupio.

Da zaključim: rijetko mi je kad bilo hladnije, vlažnije i napornije. Nisam mazohist, volim si ugađati, fura me dekica i papica. No cjelokupna atmosfera na snimanju - kojoj je pridonijela i Ladom očarana televizijska ekipa - bila je takva da „Mladoga Kralja” ubrajam u najljepša profesionalna iskustva.

Baš sam vam zahvalna! ~

Najmlađi u dodiru s baštinom

piše **KREŠIMIR DABO**
snimio **FILIP ČARGONJA**

Na stručnom skupu za odgajatelje, nastavnike i profesore u osnovnim i srednjim školama, pod nazivom „Nematerijalna kulturna baština u odgoju i obrazovanju“, istaknuto je kako bi kod djece od najranije dobi trebalo razvijati razumijevanje tradicije, osobito one lokalne i specifične, po kojoj ćemo biti nacionalno prepoznatljivi unutar Europske unije

U organizaciji Ansambla LADO i suorganizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje početkom listopada održan je stručni skup za odgajatelje, nastavnike i profesore u osnovnim i srednjim školama pod nazivom „Nematerijalna kulturna baština u odgoju i obrazovanju“.

Učitelji i odgajatelji na predavanjima upoznati su s pojmom baštine, posebice nematerijalne, kako bi se kod djece od najranije dobi razvilo razumijevanje i poštivanje tradicije općenito, a osobito

one lokalne, specifične i jedinstvene, ovisne o lokalnim različitostima koje treba snažno poticati i brižljivo negovati.

To je, uostalom, i naputak Europske unije svakoj od članica koja svojim narodnim blagom i tradicionalnim vrijednostima pridonosi bogatstvu cijele europske zajednice, a ujedno i odgovor euroskepticima koji smatraju da se primanjem zemlje u članstvo EU zatiru nacionalne specifičnosti. Sve, dakle, ovisi o nama i našim naporima da očuvamo,

RADIONICA ZA NASTAVNIKE

Ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje Vinko Filipović otvorio je stručni skup

Program stručnog skupa osmislila je dr. sc. Irena Miholić s Instituta za etnologiju i folkloristiku, a obilovao je i praktičnim primjerima plesnih vještina (gore sasvim lijevo, gore lijevo i lijevo)

njegujemo, razvijamo i što uspješnije prezentiramo svoju nematerijalnu kulturnu baštinu, ravnopravno je uvrštavajući u golemi korpus europske kulturne baštine.

NA RADIONICAMA SE ISTICALA važnost upoznavanja tradicijske (glazbene) kulture za kreiranje vlastitog i društvenog identiteta. Istaknute su sličnosti i razlike među regijama u povijesnom i suvremenom kontekstu, pri čemu se – na krea-

Stručni skup održao se zahvaljujući angažmanu pomoćnice ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje Tihane Šimunić

tivnim radionicama – prednost davala upoznavanju uloge djeteta u procesu stvaranja tradicijske kulture.

Naposljetku su istaknuti i važni odgojni primjeri koji govore o vrijednostima tradicije: isticanjem međuljudskih odnosa, suživota s drugima te toleranciji prema manje poznatom i različitom.

Za idejno oblikovanje i provedbu programa radionice bila je zadužena dr. sc. Irena Miholić, znanstvenica Instituta za etnologiju i folkloristiku, a voditelji radionica dolazili su iz Posudionice i radionice narodnih nošnji, Ministarstva kulture, Instituta za etnologiju i folkloristiku i Ansambla LADO. ~

1 Tom, vjerni prijatelj Johna Smitha

2 Žljezdice u punom sastavu

Kad ljubav pobijedi i Bijele i Crvene!

Predstavom „Pocahontas, indijanska princeza” članovi Lada i ove su godine razveselili svoju djecu i unuke, nasmijavši najmlađe, ali i odrasle. Umjesto sraza Indijanaca i Bijelaca, u napetoj situaciji pobijedila je ljubav glavne junakinje, princeze Pocahontas!

piše LIVIJA ZGURIĆ snimio ŽELJKO KVEŠTAK

Indijanska princeza Pocahontas „spasila je glavu” svom voljenom Johnu Smithu u istoimenoj kazališnoj predstavi uprizorenoj u dvorani Ansambla LADO neposredno prije Badnjaka i namijenjenoj djeci i unucima članova Lada. Kao i svake godine, sudionici predstave, članovi velike Ladove obitelji, sami su osmislili scenarij i pobrinuli se za kostime i rekvizite kojima su najmlađima predložili dašak Novog svijeta i podsjetili ih na davne događaje iz 17. stoljeća.

Poglavica Svinja koja svira (Josip Križanić, glavni i odgovorni u indijanskom plemenu), muku muči s nestašnom kćeri Pocahontas (Ana Spišić), sklonoj pustolovinama i istraživanju te potpuno nezain-

teresiranoj za svog indijanskog zaručnika Cocuma (Antun Leinveber). Ona ne zna da „od Cocuma nema boljeg muža i da je u usporedbi s njim svaki drugi ružan.“

Po cijele se dane princeza Pocahontas igra sa svojim vjernim pratiteljima rakunom (Mateja Kovačević) i kolibrićem (Anita Huđek). Vrač (Livija Zgurić) - zahvaljujući luli smijalici koja otvara vidike - upozorava indijansko pleme na dolazak bijelih ljudi. Istodobno su se na obalu iskrcali bijeli ljudi predvođeni pohlepnim Guvernerom (Matej Glušćić), neustrašivim Johnom Smithom (Vedran Drobina), vrijednim, morskoj bolesti sklonim Tomom (Dijana Banek) te snažnim veslačem (Sandra Sekula).

Nedugo zatim Pocahontas upoznaje Smitha i dovodi ga do Bake Svrbe (Maja Putak) koja im savjetuje da u životu slijede svoje srce. Zaplet počinje kad zabrinuta prijateljica Nakoma (Klara Kašnar) dojavljuje Cocumu da Pocahontas „ljubi drugoga“. Zaluden, ljubomoran i posesivni Cocum napada i ranjava Smitha kojega u zadnji čas spašava Tom.

UMJESTO BORBE, poglavica nudi ruku pomirenja i lulu smijalicu bijelim ljudima i predstava sretno završava podjelom darova Djeda Božićnjaka (Goran Malus). Božićnu čestitku Ansamblu LADO pročitao je poštar (Aleksandra Ptičar Zaga).

Zahvaljujući Ireni Matici i Sandri Sekuli, scena je izgledala dojmljivo autentično. Indijanci su imali svoje selo, bijeli ljudi svoj brod s jarbolom... Željko Kveštak fotografski je ovjekovječio predstavu koja je razveselila najmlađe, a svim ladovcima ostaje trajna uspomena i povod za smijeh.

Malo ljudi zna da je Pocahontas zaista postojala i da je spasila život Johnu Smithu. No, za razliku od priča koje danas poznajemo, Pocahontas je u to vrijeme bila djevojčica od 10 godina i među njima se, razumljivo, nije rodila romantična ljubav. Ladovci su pak legendu uprizorili u predstavu čija je prava poruka kako istinska ljubav pobjeđuje sve.

Veselim se stoga sljedećem prosincu i novoj predstavi koja je prešla u tradi-

ciju nazvanu VESELI LADO, namijenjenu ponajprije mladim ladovcima.

Dječji zbor Žljezdice (Zrinka Bogat Malus, Nataša Gluić, Vlatka Hlišić, Igor Barić, Boris Harfman, Alan Kanski i Mladen Kosovec), pod dirigentskom palicom učiteljice Ciste (Helena Štrbac) svojim je nastupom prethodno zagrijao publiku za gledanje indijanske legende i pri tome dobarano nasmijao publiku prepune dvorane Ansambla LADO. ~

3 Poglavica Svinja Koja Svira

4 Pocahontas u zagrljaju Johna Smitha u rijetkim trenucima u kojima nije radio „selfije“

5 Guverner i Smith širom otvorenih očiju traže savršeno mjesto za novo kraljevstvo

6 Pocahontas uvijek dobije što želi

7 Kolibrić je sletio na Baku Svrbu

8 Žljezdice su se prije nastupa malo odmorile

Otkrivena tajna narodnog blaga Bilogore

Dugogodišnja terenska istraživanja narodne baštine okolice Bjelovara etnologa i koreografa prof. Ivice Ivankovića, temeljena i na suradnji s lokalnim folklornim skupinama, zaokružena su autorskom koreografijom „Tajnovitom Bilogorom”, programskim osvježanjem u repertoaru Ansambla LADO i dragocjenim prilogom u riznici narodnog blaga, o čemu govori sam autor

piše IVICA IVANKOVIĆ
snimio FILIP ČARGONJA

Koreografija posvećena bilogorskim plesovima i pjesamama (desno dolje, sasvim desno dolje i sasvim desno gore) obilježena je iznimnim solističkim nastupom Adrijane Mamule (dolje)

Taj 9. prosinac 2014. za mene će zauvijek ostati poseban nadnevak u životu, jer mi se tog dana u dvorani Lada ostvario još jedan folklorni san – praižvedena je moja koreografija „Tajnovitom Bilogorom”, priređena baš za LADO. Bio je to dan kakav mnogi među nama folklorasima potajno priželjkuju, ali nažalost nemaju svi tu sreću da im se želja i ostvari. Žalim jedino što – zbog tužnih okolnosti – u toj izvedbi nisu sudjelovali Kveki, Goran i Irena, ali –

ima u Boga dana, kaže naš narod, pa će se i to dogoditi prije ili poslije.

U godini u kojoj LADO slavi svojih uspješnih 65 ljeta i odaje počast svom utemeljitelju prof. Zvonimiru Ljevakoviću, ova je koreografija (nastala na temelju izvornih zapisa i snimaka iz Velikog Trojstva, Velikog Grđevca, Velike Pisanice i Nove Rače) u programu Lada s posebnim pijetetom odala zahvalu i priznanje zaslužnim bilogorskim folkloristima:

Zvonimiru Lovrenčeviću – Kvaku te supružnicima Matunci – Gordani Marti i Jurju Đuki. Ovom prigodom želim podsjetiti da je, prije 30 godina, baš u dvorani Lada, folklorni seminar o baštini Bilogore održao i vodio njihov sljedbenik prof. Vladimir Salopek.

ZAGREBAČKI INSTITUT za etnologiju i folkloristiku (IEF) nedavno je objavio i posebnu pjesmaricu s mnogim vrijednim Lovrenčevićevim zapisima. Ja sam se pak posljednjih 15-ak godina pobliže upoznao s tom baštinom, snimajući kazivače

i kazivače, glazbenike i voditelje bilogorskih folklornih skupina za potrebe Hrvatskoga radija i ciklus autorskih glazbeno-govornih emisija „Iz narodne baštine kajkavskih krajeva”.

Do tada mi je puno toga bilogorskog bilo tajnovito. No uvjerio sam se da je Bilogora (to pogrđe koje razdvaja Moslavinu i Podravinu) prava riznica etnografskih vrijednosti. U tom „graničarskom” kraju gdje još i danas, čini se, jednako zvon i kuca kajkavsko i štokavsko bilo, pamte se vrlo stare običajne i obredne pjesme, posebice pak đurđarski i ladarski

Ivan Ivančan (gore), umjetnički direktor Lada, pozdravlja okupljene i zahvaljuje autoru koreografije Ivici Ivankoviću (dolje) koji predstavlja novu točku

Autor glazbe je Branko Ivanković, brat autora nove koreografije Ivica Ivankovića

napjevi te nekoć magijski narodni plesovi zanimljiva nazivlja „Gluvač“ i „Kozatuš“. Tičeki, zujaljška (kakvu, primjerice, na sasvim drugom kraju svijeta poznaju i australski domoroci, Aboridžini!), zatim dvojnice i dude drevna su zrakozvučna glazbala stara vjerojatno koliko i ljudsko vjerovanje u moći nadnaravnih bića čija se snaga i pomoć u davna vremena i u Bilogori poticala proricanjem i zazivala bajanjem.

Uz već spomenute pjesme i plesove te nekadašnja narodna glazbala, glazbeno-plesni sadržaj tog mojeg najnovijeg autorskog scenskog prikaza upotpunjuju još i „Kolo uz samicu“ te „Kukuvačica“ i „Drmeš uz samicu“, dude, egede (violine) i mali tamburaški sastav.

U LJEPOTU I POSEBNOST bilogorske folklorne baštine već su se, u suradnji sa

mnom, tijekom proteklih godina uvjerali članovi i članice FA Tempet iz Makarske, KUD-a Orač iz Demerja i KUD-a Mihovil Krušlin iz Šenkovca te FA Matija Gubec iz Karlovca. No, posebice me veseli što su napokon i ladovci „došli na svoje“. Zato iskreno i od srca hvala svima: mojem glazbenom suradniku i bratu Branku Ivankoviću, vodstvu Lada, posebice plesačima-pjevačima, plesačicama-pjevačicama i sviračima koji su se zdušno potrudili te i ovom prigodom nesebično dali dio sebe u ostvarenje ove meni drage i osebujne koreografske igre.

Velika hvala i Ministarstvu kulture RH, Gradu Zagrebu te Posudionici i radionici narodnih nošnji iz Zagreba koji su, svatko svojom djelatnošću i mogućnostima, potpomogli ostvarenje prijedloga umjetničkog direktora Lada Ivana Ivančana.

Već su prvi dojmovi i komentari lado-

„Kao autor nove Ladove koreografije nadam se da će novi naraštaji ladovaca svoj doživljaj Bilogore prenositi svim ljubiteljima narodne glazbe u domovini i svijetu“

vaca, ali i stručne javnosti, bili vrlo pozitivni i pohvalni. „Lado nam je – drago nam je...“ pjevale su nekoć bilogorske ladarice u svojim ophodima o Ivanju, a tijekom praizvedbe „Tajnovitom Bilogorom“ taj pripjev odjekivao je zvonko i složno iz grla današnjih mladih članova Lada.

Ja se pak, kao autor ovogodišnje nove Ladove koreografije, skromno nadam da će tako do vijeka pjevati budući naraštaji ladovaca, otkrivajući Bilogoru i prenoseći taj moj i svoj doživljaj bilogorskog naslijeđa svim ljubiteljima narodne umjetnosti u domovini i diljem svijeta. ~

Dobri duh Lada za Kliničku bolnicu „Sveti Duh”

Nastupom u Dvorani Vatroslav Lisinski u Zagrebu LADO se pridružio proslavi 210. obljetnice Kliničke bolnice „Sveti Duh”, izrazivši tako zahvalnost liječnicima i medicinskom osoblju ugledne zdravstvene ustanove koja skrbi o zdravlju članova Ansambla

piše
LIVIJA ZGURIĆ

fotografije
ARHIVA
KLINIČKE
BOLNICE
„SVETI DUH”

LADO u Koncertnoj
dvorani Vatroslava
Lisinskog

U čemu je tajna bliske veze između jedne ugledne zdravstvene ustanove i folklornog ansambla? Nije riječ o kviz-pitanju, nego o bliskosti uspostavljenoj u svakodnevnom životu, u onim naoko nevidljivim nitima koje povezuju ljude različitih profesionalnih usmjerenja. O bliskosti utemeljenoj na humanosti, etičnosti, čovjekoljublju i povjerenju.

Možda si malo i utvaramo, ali kao što liječnici Kliničke bolnice „Sveti Duh” u Zagrebu medicinskim metodama liječe ljude, možda ih katkad i mi liječimo pjesmom i plesom, barem kad je riječ o ljudskim dušama. A Klinička bolnica „Sveti Duh” naš je partner i prijateljska kuća, bolnica koju smo odabrali s čvrstim uvjerenjem da ćemo u njoj – zatreba li nam – dobiti najbolju zdravstvenu skrb i prepušteni iskusnim rukama liječnika otkloniti eventualne zdravstvene tegobe koje nikoga ne mimoilaze.

Ljudski je sasvim opravdano i razumljivo osjećati duboku zahvalnost prema ljudima koji se brinu o vašem zdravlju. Upravo takvu zahvalnost članovi Ansambla LADO osjećaju prema liječnicima i bolničkom osoblju Kliničke bolnice „Sveti Duh”.

ALI NE BISMO SE ŽELJELI ograničiti samo na osjećaj zahvalnosti, željeli bismo im darovati ono u čemu smo najbolji i što najbolje znamo raditi, dakle želimo im pokloniti najbolji dio sebe. Samo je jedan način i jedno mjesto: pjesma, ples i pozornica.

Nastupom u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog 6. lipnja željeli smo uveličati svečanost obilježavanja 210. obljetnice Kliničke bolnice „Sveti Duh”, vjerujući kako je to pravi trenutak da tim ljudima velikog srca darujemo naše srce „transplantirano” u pjesmu i ples. Prije svečanog koncerta uzvanike su pozdravili ravnatelj Kliničke bolnice „Sveti Duh” Mladen Bušić, gradonačelnik Milan Bandić i predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović. Program je vodio doajen voditeljstva Oliver Mlakar.

Proslavljajući 210. obljetnicu bolnice, prisjetili smo se pritom i vlastite, 65. godišnjice. Tko bi i pomislio da zajedno imamo gotovo tri stoljeća!? ~

Balerine Baleta HNK
otplesale su ulomak
iz „Giselle” Adolphe
Adama

Raspjevana i rasplesana zagrebačka kultura

Na dan predstavljanja nove zgrade Muzičke akademije na Trgu maršala Tita, 30. rujna, devet je kulturnih i obrazovnih institucija, među njima i LADO, otvorilo svoja vrata građanima i razveselilo ih programom na otvorenom

piše LIVIJA ZGURIĆ fotografije ARHIVA ZAGREBAČKOG HNK, MATIJA AUKER

Dugoočekivano predstavljanje nove zgrade Muzičke akademije, modernističkog arhitektonskog kompleksa unutar zagrebačke spomeničke jezgre na najljepšem gradskom trgu, 30. rujna 2014. godine obilježeno je i programom u kojem je sudjelovalo devet kulturnih i obrazovnih institucija smještenih na Trgu maršala Tita. Prvi put u povijesti, na inicijativu intendantice Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, Dubravke Vrgoč,

institucije su otvorile svoja vrata građanima kojima su pripremile raznovrsne programe što je veliki događaj kako za zagrebačku tako i za hrvatsku kulturu.

Svaka od devet institucija osmislila je vlastitu prezentaciju, a dobro osmišljeni koncept – u kojem su sudjelovali Akademija dramske umjetnosti, Muzička akademija, Pravni fakultet, Ansambl LADO, Hrvatsko narodno kazalište u

Zagrebu, Muzej za umjetnost i obrt, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Hrvatski školski muzej i domaćin Grad Zagreb, a pridružili su im se i glazbenici Simfonij-skog orkestra HRT-a i Zagrebačke filhar-monije, članovi Zbora HRT-a te Kazališna kavana – pobudio je veliko zanimanje građana i pretvorio se u veliku feštu na otvorenom.

1 Ladovci su u „civilu” otplesali „Primoštensko kolo”

2 Vlatka Hlišć izvela je ojkalicu iz Poljica

3-4 Gledatelji su mogli čuti „Uvertiru” i „Zbor Hrvatica” iz opere „Porin” Vatroslava Lisinskog te „Završno kolo” iz opere „Ero s onoga svijeta” Jakova Gotovca

AnsambL LADO za tu je prigodu građanima otvorio vrata svoje bogate riznice, o kojoj su, uz ponuđenu kavu, mogli čuti i stručno tumačenje umjetničkog direktora Ivana Ivančana. Mogli su, također, biti prisutni na plesnim radionicama, a sa Zdenca života čuti ojkalicu „Slavuj piva” u izvedbi solistice Ansambla Vlatke Hlišć i vidjeti izvedbu „Primoštenskog kola” uz glazbenu pratnju braće Alana i Nenada Sinkauza.

AnsambL LADO tako se svojim specifičnim programom pridružio svečanosti koja je sjedinila zagrebačke kulturne i obrazovne institucije u proslavi jedne tek rođene, pod čijim će se krovom razvijati glazbena kultura i obrazovati mladi glazbenici. Cijela svečanost bila je i podsjetnik građanima kako su na najljepšem zagrebačkom trgu okupljene neke od najvažnijih kulturnih i obrazovnih institucija u metropoli. ~

Neka vas ljubav vodi prema sreći!

Uz pjesmu i ples, u Ladu nikad nije nedostajalo ljubavi. Na popisu zaljubljenih i naposljetku brakom ovjenčanih odnedavno su i Iva i Andrija Piler te Kristina Opačić Vručina i Antun Vručina

piše **PETRA MATUTINOVIĆ**

snimio **PRIVATNA ARHIVA IVE PILER I KRISTINE OPAČIĆ VRUČINA**

Zima je doba mnogih slavlja: Božića, Nove godine, Dana zaljubljenih... pa bismo je slobodno mogli proglasiti sezonom iznimno naklonjenom zaljubljenim parovima. Čini se da je najhladnije godišnje doba - romantično i pahuljasto, osnježeno ili zaleđeno, katkad i s vrlo niskim temperaturama - kao stvoreno za „vruće“ emocije, poticajno za hrabar iskorak prema sreći. Možda su upravo tako razmišljale i naše drage ladovke Iva i Guga (kako od milja zovemo Kristinu ili Kiku), osjećajući kako je kucnuo trenutak da sa svojim životnim partnerima ispišu novo, još sretnije poglavlje života.

A to novo poglavlje započinje tradicionalnom, što znači raskošnom svadbom. Obje su svadbe bile reprezentativne i uzbudljive poput Ladovih koncertnih nastupa, u punom sjaju vjenčanica, buketića, šljokica i perlica, sve do prvog plesa, rezanja torte...

Iva Franceković i Andrija Piler, njezin dragi još iz dana SKUD-a Kovačić, svoju su ljubav okrunili brakom na blagdan Sv. Nikole, 6. prosinca 2014. godine, u crkvi sv. Anastazije u Samoboru, uz glazbenu pratnju svojih kolega ladovaca i prijate-

Iva i
Andrija
Piler

Kristina Opačić Vručina i Antun Vručina

lja iz Kovačića. Svečanost ulaska u mirne bračne vode, održana u restoranu „Divlje vode“, trajala je do dugo u noć.

Samo nekoliko dana poslije, 27. prosinca 2014., u bračnu idilu uplovili su i Kristina Opačić i Antun Vručina. Na vjenčanju u zagrebačkoj crkvi Kraljice sv. krunice, ladovke su pjesmom „Vesela budi Marijo“ pridonijele svečanom raspoloženju i veselom ozračju, nastavljenom u hotelu „Phoenix“, u duhu dojmjljive ljubavne priče Kike i Antuna.

Svadba, dakako, nije završni čin ljubavne romanse, nego samo sretan početak. Jer ljubavna se priča svaki dan upotpunjuje malim životnim radostima namijenjenim voljenoj osobi. Jeste li pri prvom snijegu uhvatili pahulju i nazvali je njezinim/njegovim imenom? Ako niste, bit će još pahulja ove zime... Zato, dragi naši Iva i Andrija i Kristina i Antune, tek ste na početku romanse koja će trajati vječno (možda i dulje?). Stoga uživajte u svakom trenutku zajedništva i neka vam ljubav bude vodilja.

Kao u bajkama o princezama u dugim haljinama ukrašenima čipkom i elegantnim nakitom, s raskošnim frizurama ovjekovječenim na svadbenim fotografijama, na koje ste nalikovale tih nezaboravnih noći koje će nam svima ostati u trajnom sjećanju. ~

Ivica Ivanković

profesor etnologije; novinar-urednik u Odjelu glazbenih sadržaja HRT-a

Radost druženja i zajedničkog glazbovanja

Jedno naoko jednostavno pitanje - ZAŠTO VOLIM LADO - a toliko mogućih odgovora!?

* Prije svega, LADO volim jer me vraća u moje srednjoškolske dane i doba moje mladosti kada sam, po zagrebačkim diskografskim trgovinama, s radošću kupovao i skupljao ploče Lada, danima ih doma neprestance slušao na gramofonu, uživao i upijao svaku pjesmu, svaku obradu, svaki glas.

* LADO volim i cijenim zato što se naraštaji Lada već 65 godina uspješno bave istim sadržajima koji i mene vesele, kojima se i ja predano bavim već 34 godine, od čega je čak četvrt stoljeća na neki način stalno bilo vezano uz LADO, Ladarice i ladovce.

* Premda sam prije 25 godina Ansamblu najprije pristupio kao autor (kada sam zajedno s bratom Ladu za 40. rođendan darovao koreografiju „Šanti Juraj vu zelenju”), nisam tada ni pomišljao da ću ikada biti profesionalni plesač-pjevač Lada; no igrom slučaja i sudbine imao sam priliku i čast postati, makar nakratko, članom tog našeg nacionalnog i jedinog profesionalnog folklornog Ansambla... zato volim LADO!

* ...Volim zapravo taj osjećaj radosti i druženja, zajedničkog plesanja i glazbovanja, osjećaj zajedničke kreativnosti i uloge u njegovanju i čuvanju hrvatske narodne kulture i baštine, a nadasve osjećaj nacionalnog ponosa koji mi je LADO pružao i koji mi pruža i danas.

Ivanka Boljkovac

sopranistica, nacionalna prvakinja Opere HNK u Zagrebu i glumica

Užitak koji se prenosi na sve nas

LADO mi je u srcu i u duši. Znaite, i meni je želja postati pjevačica.

Od mladih dana slušam i gledam s oduševljenjem ove divne ljude, umjetnike koji dušom i srcem vole prenositi pjesme, plesove i običaje našeg, ali i drugih naroda. Sjećam se još dok sam kao djevojčica dolazila na koncerte Lada i slušala Anđelu Potočnik kako pjeva. To je bilo tako lijepo i u meni je izazivalo oduševljenje i želju da se i ja jednom time bavim.

Na umjetnicima Lada vidi se da to nije samo posao, nego užitak koji prenose na sve oko sebe.

Hvala vam na tome i želim vam da trajete vječno.

Nana Šojlev

urednica, scenaristica i redateljica

Volim LADO i - može mi biti

Zašto volim mamu i tatu?

Imam li izbora?

LADO volim zato što je to normalno. I samorazumljivo.

Ili...?

Da ne bih, poput jadne Cordelije, tumačila da „ljubav mi je silnija no jezik“, reći

ću samo: volim LADO - i može mi biti!

Ljubav se ljubavlju vraća

Na Facebooku smo postavili jednostavno pitanje ZAŠTO VOLITE LADO?, a među mnogim dojmljivim i poticajnim odgovorima našli smo i one koje s ponosom uvrštavamo u Godišnjak

priredila LIVIJA ZGURIĆ

Kud Lipa Sinac

LADO je tako velik UMJETNIK, a opet tako skroman. Silno nas je razveselio čestitarskim koncertom na Trgu prijateljstva u Sincu 19. srpnja 2013. u povodu 90. obljetnice KUD-a Lipa. Osjećali smo se poput starca kojemu je unučad podarila radost i produljila život. Dragi naši čuvari baštine, neizmerno vam hvala!

Valentina Habunekova

Zato što me svaki put kad zapjevaju, prođu trnci i poteče koja suza, iz čistog užitka.

Marina Dedoević

LADO je puno više od grupe pjevača i plesača: on je najbolji suvenir naše zemlje. LADO istovremeno čuva i skriva, a onda svijetu otkriva golemo bogatstvo narodnih nošnji i pjesama hrvatskih krajeva koji se imaju čime podičiti. To je poveznica naše prošlosti i svega što su nam preci ostavili u baštinu, ali i posadašnje toga. Znaš da voliš LADO jer ti provrije krv u žilama kad vidiš tu ljepotu i raskoš Lijepe Naše.

Lidija Miler

Kad izgovoriš LADO, puna su ti usta predivnih boja, osmijeha, zvukova, pokreta ... LADO je istovremeno grlena pjesma i radosni drmeš, tugaljiva popijevka i sjetna tamburica, i more i kraj i brijeg i dol i magla i sunce i veselje i tuga. LADO je Hrvatska u malom i cijeli svijet, LADO je svadba i sprovod, crveno i crno, plavo i bijelo, kolijevka i grob, LADO je život od početka do kraja.

Aleksandra NoviProfil Skelac

Volim ga zbog svega što jeste! Zbog nekih dragih ljudi koji su tamo. Moja imenjakinja, Aleksandra Zaga, i Pavo Begovac. Volim ga, jednostavno zato što volim folklor!

Renata Pintar Ex Andraković

Zato što ste čuvari naše tradicije.

Vesna Kezele

Prvi put sam Ladovu boju tona čula slučajno na TV-u, kada mi je bilo 7 godina. Sada su mi 44 godine. I taj zvuk me toliko privukao da sam zastala. Od tada ne prestajem pratiti LADO. Ispočetka sam snimala sve do čega sam došla, i dalje izrezujem i printam svaki članak koji nadem o vama, idem na sve vaše zagrebačke koncerte, osim kada radim popodne i nema me tko mijenjati. Kroz ove godine sam shvatila koja ste vi institucija, pogotovo jer sam i ja svirač-amater od 14. godine, ali moram reći da su me mnogi Ladovi svirači učili svirati. Neki su, nažalost, pokojni, ali neke i dalje rado dolazim gledati i slušati. Raduje me što i dalje po KUD-ovima prenosite svoja znanja. Žalosti me što ste premalo cijenjeni u domovini, ali zbog toga je slađe kada pročitamo ili čujemo kako vas hvale stranci širom svijeta i zato se veselim svakom vašem daljnjem uspjehu, Porinu i drugim priznanjima, i želim vam i dalje još više uspjeha i za uho i oko prelijepih koncerata!

Tatiana Kulygina

Jer LADO je prvo što sam upoznala, a da je hrvatsko, osim teritorijalne podjele, parlamentarne strukture i zemljopisnog položaja. I to prvo je pokazalo koliko je ta Hrvatska zapravo bogata, velika i prekrasna.... I natjeralo me da je zavolim, čini se, zauvijek....

Monica Novoselec

Volim LADO jer znam da mogu uvijek nešto novo vidjeti ili naučiti. Svaki koncert je poseban, vidim nešto što prije nisam imala priliku čuti i vidjeti. Zato što mogu uvijek nekog pitati kako se zove koji dio nošnje ili plesa. Jer svaki plesač i pjevač je savršen, jednom riječju – svi kao jedan. U Ladu mogu naći pouzdani uzor koji mi neće dati pogrešnu vijest ili savjet. Volim LADO jer volim folklor! I dao Bog da LADO poživi još 100 pa i više godina!

Dragica Zovko

Volim ga jednostavno zato što volim folklor, veseli me svaki njihov uspjeh i pohvale širom svijeta. Želim vam i dalje još više uspjeha!

Selo Baćinac, Smiljan-Lika

LADO je Hrvatska u malom!!!!

POVOLJNO FINANCIRANJE VAŠIH EU PROJEKATA

HBOR – Vaš partner u korištenju EU sredstava

KAMATNA
STOPA:
od 3%

ROK
OTPLATE:
do 17
godina

Korisnici kredita: svi subjekti koji se bave ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njihov pravni oblik pod uvjetom da istovremeno zadovoljavaju uvjete ESI fondova.

Odobravamo **početak do 4 godine**. Krediti se odobravaju **putem poslovnih banaka i izravno**.

NOVO: izdavanje bankarskih garancija za povrat predujma iz ESI fondova.

Detaljnije informacije možete potražiti na stranici www.hbor.hr, na broju telefona **01 45 91 666** ili putem elektronske pošte na adresi: hbor@hbor.hr.

HBOR

grad kulture
pogledajte osluhnite osjetite

ISKORISTITE MOGUĆNOSTI KOJE VAM PRUŽA **ZAGREB CARD!**
www.zagrebcard.fivestars.hr

HRVATSKA

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA
TEL: +385 1 481 40 51
www.zagreb-touristinfo.hr

PJEVAČI - PLESAČI

Dijana Banek, Jasenka Blažon-Ivančan, Zrinka Bogat-Malus, Nataša Gluić, Vlatka Hlišć, Tamara Horvat, Anita Huđek, Snježana Hulina Gustec, Vlatka Januš-Maroković, Klara Kašnar, Mateja Kovačević, Adrijana Mamula, Irena Matica, Petra Matutinović, Kristina Opačić Vručina, Iva Piler, Ivana Prokop, Aleksandra Ptičar, Maja Putak, Iva Sekula, Sandra Sekula, Ana Spišić, Helena Štrbac, Pavo Begovac, Matej Gluščić, Boris Harfman, Igor Horvat, Bojan Kavedžija, Željko Kveštak, Antun Leinveber, Nenad Malić, Dejan Pilatuš, Miljenko Piškorić, Dubravko Radić, Hrvoje Radić, Goran Sekula, Krunoslav Šokac, Alen Šušković, Goran Vašarević, Dražen Zovko

ORKESTAR

Igor Barić, Saša Dostičić, Branimir Grđan, Mario Hajsok, Goran Hlebec, Alan Kanski, Mladen Kosovec, Željko Kravaršćan, Josip Križanić, Željko Lukačin, Dalibor Paurić, Branimir Ranogajec, Mladen Trčak, Stjepan Večković

RAVNATELJ: Krešimir Dabo

UMJETNIČKI DIREKTOR: Ivan Ivančan

DIRIGENT - GLAZBENI VODITELJ: Dražen Kurilovčan

PLESNI VODITELJI: Verica Radić, Dubravko Radić

VODITELJ ORKESTRA: Alan Kanski

KOREPETITOR: Antun Kottek

VODITELJ PRODAJE ZA HRVATSKU: Vedran Drobina

VODITELJICA ZA MEĐUNARODNE ODNOSI:

Nevenka Adria Weissmann

VODITELJ ICA ODNOSA S JAVNOŠĆU I MARKETINGA:

Livija Zgurić

VODITELJICA PRAVNE SLUŽBE: Ileana Jurin Bakotić

VODITELJICA RAČUNOVODSTVA: Sanja Rogošić

VODITELJICA MATERIJALNE IMOVINE I BLAGAJNE:

Sanja Čapalija

VODITELJICA LIKVIDATURE I OBRAČUNA PLAĆA:

Sanja Kučko

ADMINISTRATIVNA TAJNICA: Željka Hadžić

VODITELJ TEHNIKE: Mario Ferenčak

VODITELJ NABAVE I ODRŽAVANJA: Ivica Đuričić

TEHNIČAR - MAJSTOR TONA: Matija Auker

VODITELJICA FUNDUSA I RADIONICE NOŠNJI:

Vesna Kurilovčan

GARDEROBIJERKA - KROJAČICA: Miljenka Lendel

SPREMAČICE: Helena Pali, Ana Tipura

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske

Trg maršala Tita 6a, 10000 Zagreb

Tel. +385 1 4828 472, 4828 473

Fax +385 1 4828 474

e-mail: lado@lado.hr

web: www.lado.hr